

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

นางสาวสิริอร จุลทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

STATE AND PROBLEMS OF LEARNING MANAGEMENT OF READING,
ANALYTICAL THINKING AND WRITING OF THAI TEACHERS IN ISLAMIC
PRIVATE SCHOOLS IN THE THREE SOUTHERN BORDER PROVINCES

Miss Sirion Jullasap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน
คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดน
ภาคใต้

โดย

นางสาวสิริอร จุลทรัพย์

สาขาวิชา

การสอนภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ชยพร กระจ่างทอง)

สิริอร จุลทรัพย์ : สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
ของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
(STATE AND PROBLEMS OF LEARNING MANAGEMENT OF READING,
ANALYTICAL THINKING AND WRITING OF THAI TEACHERS IN
ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS IN THE THREE SOUTHERN BORDER
PROVINCES) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.พรทิพย์ แข็งขัน, 174 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและนำเสนอแนวทางการแก้ไข
ปัญหาด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับครูภาษาไทย
จำนวน 353 คน แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้กับครูภาษาไทย จำนวน 6 คน แบบสัมภาษณ์กับ
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา จำนวน 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูออกแบบ
การจัดการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการ
ประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ครูใช้ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้โดยการให้
นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสำคัญ จุดประสงค์ของผู้เขียนและเนื้อหาของเรื่อง แล้วเขียนความเรียง
สรุปความเข้าใจและใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มทำงาน ด้านการใช้สื่อและ
แหล่งการเรียนรู้ พบว่า ครูใช้สื่อประเภทหนังสือและใช้แหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุดโรงเรียน
และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้และใช้เกณฑ์การ
ให้คะแนนตามระดับคุณภาพ

2. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้
นักเรียนส่วนใหญ่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ สื่อมีจำนวนจำกัดและขาดเอกสาร คู่มือการประเมินผล
การเรียนรู้

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา ต้องส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ก่อนและ
ควรมีครูที่จบการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย

ภาควิชา.....หลักสูตรและการสอน.....ลายมือชื่อ.....
สาขาวิชา.....การสอนภาษาไทย.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....
ปีการศึกษา.....2555.....

5383415127 : MAJOR TEACHING THAI

KEYWORDS : LEARNING MANAGEMENT / READING, ANALYTICAL THINKING AND WRITING

SIRION JULLASAP : STATE AND PROBLEMS OF LEARNING MANAGEMENT OF READING, ANALYTICAL THINKING AND WRITING OF THAI TEACHERS IN ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS IN THE THREE SOUTHERN BORDER PROVINCES . ADVISOR : ASST. PROF. PORNTIP KHAENGGKHAN, Ph.D., 174 pp.

This research aims to study state and problems, and the solution for the learning setting in reading, analytical thinking and writing of Thai teachers in Islamic private schools in the three southern border provinces in 4 aspects. The method of data collection is done through questionnaire with 353 Secondary Thai teachers, observation of learning from 6 teacher and interview with educators and the head of Thai subject department 15. The data were analyzed by means of frequency, percentage and content analysis.

The findings of the study were as follows:

1. the circumstance; in the design of learning setting, teachers normally designed learning matters in conventional way. In the creation of learning activities, teachers made their student analyzed main sentence, the purpose of an author and the content of the story, then write a comprehension summary, the group work technique is adopted. In using of tools and learning sources, teachers mostly used novel books and the school library. In evaluating the learning outcome, teachers evaluate students at the end of the course accordingly to the quality of the work

2. the problems are; teachers lack design counseling and under time limit, students have weak literacy skills, there are insufficient learning tools, lack of guideline in learning assessment.

3. Solutions are to promote student's literacy and to have teacher with Thai language qualification.

Department : ..Curriculum and Instruction.....Student's Signature.....

Field of Study : ..Teaching Thai.....Advisor's Signature.....

Academic Year :2012.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.ชยพร กระจ่างทอง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม และอาจารย์ สุพัทธา อุตมั่ง ที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และกรุณาแนะนำเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการสอนภาษาไทยทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและมอบโอกาสทางการศึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณสำนักงานการศึกษาเอกชน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและอาจารย์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ เพื่อนๆ สาขาการสอนภาษาไทยทุกคนที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้วยดีมาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบุคคลอันเป็นที่รักยิ่ง คุณพ่อนิรันดร์ คุณแม่อิงอร และสมาชิกครอบครัวจุลทรัพย์ ที่ให้การสนับสนุนเสมอมา ความสำเร็จของผู้วิจัยที่เกิดขึ้นขอมอบให้แด่ท่านทั้งสอง เพื่อตอบแทนพระคุณที่ท่านมอบให้และทำนุนี้ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม.....	8
การอ่าน.....	10
การคิดวิเคราะห์.....	15
การเขียน.....	21
การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน.....	24
การออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	25
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	34
การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้.....	39
การประเมินผลการเรียนรู้.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
การกำหนดประชากรในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล.....	97
ข้อเสนอแนะ.....	102
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	111
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	113
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
ภาคผนวก ง ตารางแสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC).....	157
ภาคผนวก จ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	165
ภาคผนวก ฉ รูปการสังเกตการจัดการเรียนรู้.....	172
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม.....	59
2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	61
3 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	64
4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	68
5 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	73
6 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	77
7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	80
8 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	82
9 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเป็นการจบการศึกษาภาคบังคับว่า ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (กรมวิชาการ, 2545: 26) ความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพราะการอ่านสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของประเทศชาติ นอกจากนี้ยังเป็นทักษะสำคัญในการฝึกคิดวิเคราะห์และเป็นข้อมูลสำหรับการเขียน

การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรเป็นความรู้ ความคิด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 7) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546: 1) การเขียน หมายถึง การสื่อสารกันด้วยลายลักษณ์อักษร โดยรวบรวมความรู้ ความคิดของตนเรียบเรียงเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตรงตามความประสงค์ (กัลยา สหชาติโกสีย์, 2545: 51)

ปัจจุบันพบว่าผู้เรียนขาดทักษะในการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้เรียนไม่เข้าใจคำถามและไม่สามารถทำข้อสอบอัตนัยได้ เพราะไม่สามารถเรียบเรียงความรู้นำมาเขียนด้วยสำนวนภาษาของตน (ศักดิ์พงษ์ นิลไพรัช และคณะ, 2546: 26-27) ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) พบว่ามีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 25 ประสบปัญหาในเรื่องการอ่านและการเขียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554: 9) นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2548: 1) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน พบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับต้องปรับปรุง มีสถานศึกษาเพียงร้อยละ 11.1 เท่านั้นที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี

จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส เป็นพื้นที่ที่มีการจัดการศึกษาหลายประเภท ทั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เช่น โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ 15 (1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ 15 (1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาประเภทสอนศาสนาอิสลามอย่างเดียว 15 (2) ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เป็นต้น เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประชาชนจึงมีวิถีชีวิตที่เน้นการเรียนรู้เรื่องศาสนามากกว่าการเรียนวิชาสามัญ แม้จะมีโรงเรียนของรัฐบาลในพื้นที่จำนวนมาก แต่ผู้ปกครองก็ยังนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถาบันศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่า เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวสอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญถึงขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น จึงมีจำนวนนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่าโรงเรียนของรัฐในสัดส่วนประมาณ 70:30 (สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2551: 27)

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และคณะ (2552: 225) ได้ทำวิจัย พบว่า ปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประการหนึ่ง คือ ปัญหาด้านการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาไทยน้อยมาก ส่งผลต่อการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (NT) ปีการศึกษา 2550 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เพียง 41.70 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้, 2551)

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดและแบบประเมิน (อัญญารัตน์ เจริญพุดมินาถ, 2546; อนันดา สันฐิตวิณิชย์, 2551 และวสุ คุรุเสถียรพร, 2552) การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในระดับประถมศึกษา (รุ่งรัฐธยา เจริญยิ่งโยชน์, 2553) การพัฒนาหลักสูตรการคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ (ชยพร กระจ่างทอง, 2552) แต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่

ประสบปัญหาทางการเมืองและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน เพื่อจะได้ทราบปัญหาที่แท้จริงในการจัดการเรียนรู้และมีแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

นิยามศัพท์

การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องที่สามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง แล้วนำมาสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเอง และนำไปสู่การแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยถ่ายทอดความคิดด้วยการเขียนที่สะท้อนความรู้ความเข้าใจเรื่องที่สามารถ

สภาพการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

ปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง วิธีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขสิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หมายถึง โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาศาสนาและวิชาสามัญ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนมาตรา 15 (1) ในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส

นักวิชาการศึกษา หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่สำนักงานการศึกษาเอกชน (สช) มีบทบาทเป็นผู้ให้การสนับสนุน แนะนำและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการเรียนการสอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ครูภาษาไทย หมายถึง ครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูภาษาไทย จำนวน 353 คนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 คนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นักวิชาการศึกษา จำนวน 6 คนในสำนักงานการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ

- 2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางในการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์ และเขียนในระดับอื่นๆ และเป็นแนวทางการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2. การอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

2.4 ประเภทของการอ่าน

3. การคิดวิเคราะห์

3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

3.3 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

3.4 ทักษะของการคิดวิเคราะห์

4. การเขียน

4.1 ความหมายของการเขียน

4.2 ความสำคัญของการเขียน

4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

5. การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

6. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.1 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.2 ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.3 หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.4 แนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.5 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

6.6 ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

6.7 ขั้นตอนในการออกแบบย้อนกลับ

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 7.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 7.2 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 7.3 แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8. การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 8.1 ความหมายของการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 8.2 ประเภทของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

9. การประเมินผลการเรียนรู้

- 9.1 ความหมายของการประเมินผลการเรียนรู้
- 9.2 ความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้
- 9.3 ภารกิจในการประเมินผลการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
- 9.4 ขั้นตอนการดำเนินการในการประเมินผลการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
- 9.5 แนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 10.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
- 10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

1. ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาที่วิวัฒนาการมาจากปอเนาะจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีชั้นเรียน ไม่มีการวัดและประเมินผล ในปี พ.ศ. 2501 สมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีการกำหนดให้ปรับปรุงการศึกษาในส่วนภูมิภาค โดยให้ภาคการศึกษาที่ 2 ดูแลการศึกษาในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสตูลเพื่อวางแผนการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ โดยมีปอเนาะเป็นเป้าหมายสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาปอเนาะในสมัยนั้นถือว่าเป็นการจัดการศึกษาที่ล้ำหลังกว่าสถาบันอื่น (สถาบันเอเชียศึกษา. 2549. 64: วินิจ สังขรัตน์ 2544: 96) ประกอบกับปัญหาความมั่นคง เพราะปอเนาะไม่ได้จดทะเบียน รัฐบาลจึงสนใจและพยายามปรับปรุงปอเนาะ ซึ่งเป็นสถาบันทางการศึกษาของชาวไทยเชื้อสายมลายูให้มาอยู่ภายใต้กฎหมายโรงเรียนราษฎร์ โดยเรียกว่าโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เพื่อรัฐบาลจะสามารถควบคุมดูแลการเรียนการสอน หลักสูตร และการวัดประเมินผลได้ (อรรถนพ เนียมคง. 2538: 52)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงปอเนาะภาคใต้ มีมติให้มีการจดทะเบียนปอเนาะต่อกระทรวงศึกษาธิการในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2504-2509 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะในภาคการศึกษา 2 พ.ศ. 2504 เป็นการพัฒนาปอเนาะสู่ระบบการจัดการเรียนการสอนหรือจัดระบบการศึกษาเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 การจดทะเบียนปอเนาะตามระเบียบนี้กำหนดให้ปอเนาะที่จะได้รับการส่งเสริมหรือช่วยเหลือจากทางราชการต้องจดทะเบียนเป็นสถานศึกษาวิชาอิสลามให้ถูกต้อง และการจดทะเบียนให้เป็นไปตามความสมัครใจของโต๊ะครู ผลการใช้ระเบียบนี้ ปรากฏว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2507 มีปอเนาะในภาคการศึกษา 2 มาจดทะเบียนกับทางกรจำนวน 171 ราย ปอเนาะที่จดทะเบียนแล้วมีการสนใจที่จะปรับปรุงกิจกรรม อาคาร สถานที่สอน หลักสูตรการเรียนการสอน มีชั้นเรียน และมีการวัดผล และในปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลมีความเห็นว่าควรส่งเสริมปอเนาะที่จดทะเบียนแล้วให้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ต่อมาเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2509 คณะรัฐมนตรีได้มีมติห้ามจัดตั้งปอเนาะขึ้นมาใหม่ตามข้อเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และให้ปอเนาะที่จดทะเบียนแล้วต้องมาขอจัดตั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2514 และในปี พ.ศ. 2526 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามได้เปลี่ยนเป็น

โรงเรียนเอกสอนศาสนาอิสลาม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 (อรรถนพ เนียมคง. 2538: 42-43: อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต. 2549: 63-65)

สำหรับสาเหตุที่ปอเนาะยอมเปลี่ยนเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามก็เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับราชการ เมื่อทางราชการให้โอกาสในการจดทะเบียนเป็นไปตามความสมัครใจไม่ได้เป็นการบังคับ และทางราชการไม่มีการบังคับในการสอนวิชาศาสนาในปอเนาะ นอกจากนี้ทางราชการให้การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์การศึกษาให้แก่ปอเนาะที่จดทะเบียน หลังจากที่ปอเนาะได้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามแล้ว หลักสูตรของปอเนาะเดิมซึ่งไม่เป็นลายลักษณ์อักษรได้ถูกพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2504 หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2513 หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2523 หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2535 หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2540 หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 (อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต. 2549: 65-66)

อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2510 กระทรวงศึกษาธิการได้ประชุมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณามติคณะรัฐมนตรีและประเมินผลการดำเนินงานปรับปรุงปอเนาะให้เป็นโรงเรียนราษฎร์ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 โดยมีมติให้ขยายเวลาการแปรสภาพออกไปเป็นให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2514

ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ “โครงการอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2513” โครงการดังกล่าวนี้มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนในวิชาสามัญและศาสนาให้ได้ผลดีตามแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนการพัฒนากาติได้ การอุดหนุนของรัฐบาลอยู่ในรูปของ การเงิน บุคลากรครู และอุปกรณ์การเรียนการสอน การให้อุดหนุนในส่วนนี้แตกต่างจากเมื่อครั้งอุดหนุนเพื่อให้แปรสภาพ กล่าวคือการอุดหนุนในครั้งนี้มีสูตรการคำนวณว่าโรงเรียนใดจะได้รับการอุดหนุนประเภทใดเป็นจำนวนเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียน

หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2517 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดโครงการทดลองโรงเรียนพี่เลี้ยง โดยคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นโรงเรียนพี่เลี้ยงเพื่อร่วมในการปรับปรุงส่งเสริมการสอนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ขณะที่รัฐบาลก็ได้อุดหนุน ด้านการเงิน ด้านบุคลากรโดยส่งครูไปช่วยสอนวิชาสามัญและวิชาชีพ และอุดหนุนในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ในปี พ.ศ. 2520 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ “โครงการอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2520-2524 “ ในปี 2525 รัฐบาลได้ออก “พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525” ให้โรงเรียนราษฎร์ประเภทต่างๆที่จัดตั้งตามกฎหมายเดิมคือพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 เป็นโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติใหม่นี้ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจึงเปลี่ยนเป็น “โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม”

2. การอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 7) ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน สามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2550: 41) อธิบายว่า การอ่าน หมายถึง การรับรู้หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน รวมทั้งเครื่องหมาย และภาพต่างๆ ที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วย

แฮริสและสมิธ (Harris and Smith 1976: 14) ให้ความหมายของการอ่าน ว่าหมายถึง รูปแบบหนึ่งของการสื่อความหมาย เป็นการแลกเปลี่ยนความคิด ข่าวสารและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วยภาษาตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคล

กล่าวโดยสรุป การอ่าน หมายถึง การใช้กระบวนการทางความคิดในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน และแปลความหมายได้ตรงตามสิ่งที่ผู้เขียนสื่อสาร

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทำให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างไกล

วรรณี โสมประยูร (2542: 122 – 123) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2) ในชีวิตประจำวัน คนเราต้องใช้ทักษะการอ่านในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ร่วมกับทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ทั้งด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพต่างๆ ในสังคม

3) การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพ หรือการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ

4) การอ่านสามารถสนองต่อความต้องการพื้นฐานของบุคคลด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ สร้างการยอมรับของสังคม เกียรติยศและชื่อเสียง

5) การอ่านช่วยส่งเสริมให้บุคคลขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดบรรยายหรืออภิปรายปัญหาต่างๆ ซึ่งนับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6) การอ่านเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ ช่วยให้ผู้คนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7) การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น ศิลปะจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ ช่วยให้อุชนรุ่นรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

นภเนตร ธรรมบวร (2544: 133) สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านช่วยให้ผู้อ่านค้นพบแนวคิดที่ดี สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวคิดของผู้อ่านได้

2) การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้สาระความรู้มากกว่าการหาความรู้โดยวิธีการอื่น เพราะผู้อ่านสามารถอ่านเพื่อค้นหาความรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3) การอ่านช่วยพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิด เพราะขณะที่ผู้อ่านวินิจฉัยเนื้อหา สาระ วิเคราะห์แล้วนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีกับชีวิตและสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 7-8) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

- 1) เป็นการพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาด เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
- 2) ทำให้มีความรู้ในวิชาด้านต่างๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้าน เช่น การอ่านตำรา หนังสือคู่มือ หนังสืออ่านประกอบในวิชาต่างๆ
- 3) ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์และสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนในขณะนั้น
- 4) ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราต้องการรู้ เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำ อ่านหนังสือคู่มือแนะวิธีเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น
- 5) ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาดี น่าสนใจ ย่อมทำให้ผู้อ่านมีความสุข ความเพลิดเพลิน ได้ข้อคิด และยังเป็นการยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้น เช่น อ่านนิทาน นวนิยาย การ์ตูน เรื่องสั้น เป็นต้น
- 6) ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง และสามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น การอ่านบทความ บทความวิจารณ์ สารคดี เอกสารทางวิชาการ
- 7) ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ประสบความสำเร็จ เกิดความรู้ ความคิดที่หลากหลาย สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้ชีวิตมีคุณค่าและมีระเบียบแบบแผนที่ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือธรรมะ ชีวประวัติ ผลงานของบุคคลดีเด่น เป็นต้น
- 8) ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มาก เมื่อสนทนากับผู้อื่นมีความมั่นใจ เพราะมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น เช่น การอ่านหนังสือสุขภาพชีวิต นิตยสาร วารสาร สารสุขภาพ หมอชาวบ้าน หนังสือการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อนที่ดีที่ต้องการ เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2548: 9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนและสังคมให้ดีขึ้น เพราะการอ่านเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถสร้างองค์ความรู้และวิถีแห่งการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2550: 42) สรุปความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

1) การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ทำให้มีความเจริญของงานทั้งสติปัญญา อารมณ์ และพัฒนาจิตใจได้เป็นอย่างดี

2) การอ่านช่วยส่งเสริมให้เกิดวิจรรณญาณในการรับสาร

3) การอ่านช่วยให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสังคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร

4) การอ่านช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน และช่วยให้รู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพราะการอ่านหนังสือคือกิจกรรมคลายความเหงาที่วิธีหนึ่ง

5) การอ่านช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ เพราะผู้ที่อ่านมากย่อมมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เป็นผู้มีเสน่ห์ที่คนรอบข้างอยากอยู่ใกล้

กล่าวโดยสรุป การอ่านมีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้มากขึ้น

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

สนิท ตั้งทวี (2536: 1-2) กล่าวว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายหลายประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่างๆ โดยละเอียด 2) เพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องต่างๆ 3) เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น หรือความสงสัย 4) เพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง 5) เพื่อการศึกษาค้นคว้า 6) เพื่อเป็นที่ยอมรับในวงสังคมและ 7) เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 9) จำแนกจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1) การอ่านหาความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือจากประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่างๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ่านหนังสือที่มีสาระเดียวกันควรอ่านจากผู้เขียนหลายๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะได้มีมุมมองที่กว้างขึ้น มีความรอบรู้ ได้แนวความคิดที่หลากหลาย

และไม่ควรอ่านเฉพาะเนื้อหาที่ตนชอบเท่านั้น เพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในวิชาหนึ่งได้

2) การอ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยายเรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย การอ่านประเภทนี้มีข้อควรระวังว่า ปัจจุบันหนังสือบางชนิด มีเนื้อหาสาระและรูปภาพที่ขัดต่อวัฒนธรรมจารีตประเพณีของไทย ผู้อ่านจึงควรพิจารณาเลือกให้ดี

3) การอ่านเพื่อทราบข่าวสาร ความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความ บทความวิชาการข่าว รายงานการประชุม ข้อควรระวังในการอ่านประเภทนี้ คือ ผู้อ่านมักอ่านสิ่งที่สอดคล้องกับความคิดและความชอบของตน จึงทำให้ปิดกั้นการรับรู้และแนวคิดด้านอื่นๆ ดังนั้น ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย ไม่เจาะจงเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้น ช่วยให้ผู้อ่านมีเหตุผลอื่นๆ มาประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์ได้หลายแง่มุม

4) การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะแต่ละครั้ง เป็นการอ่านเป็นครั้งคราวในเรื่องที่ตนสนใจหรืออยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่างๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ สลากยา การอ่านสมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้ใช้เวลาไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อนำความรู้ไปใช้ หรือนำไปเป็นไปหัวข้อสนทนา บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

โสภณ สาทธรรมฤทธิผล (2550: 42) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1) อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านที่สำคัญและจำเป็นต่อวัยศึกษาเล่าเรียน อาจเป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้

2) อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านที่มุ่งผ่อนคลายอารมณ์ความตึงเครียดที่อาจเกิดขึ้นได้จากสภาวะแวดล้อมของสังคมยุคปัจจุบัน ที่เต็มไปด้วยความเร่งรีบและการแข่งขัน

3) อ่านเพื่อฆ่าเวลา เป็นการอ่านที่ไม่ได้คาดหวังเรื่องความรู้ หรือเนื้อหาสาระมากนัก แต่จะอ่านเพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

4) อ่านเพื่อหาคำตอบ เป็นการอ่านที่ต้องการคำตอบสั้นๆ หรือสาระสำคัญเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการอ่าน สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ อ่านเพื่อความรู้และอ่านเพื่อความบันเทิง

2.4 ประเภทของการอ่าน

วรรณีย์ โสมประยูร (2542: 125 – 126) แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านโดยคำนึงถึงเสียงเป็นหลัก แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านออกเสียง (Oral reading) และ 2) การอ่านในใจ (Silent reading)

2) การอ่านโดยพิจารณาสื่อที่นำมาใช้อ่าน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านนิทาน นวนิยาย เพื่อความเพลิดเพลิน 2) อ่านสารคดีเพื่อศึกษาหาความรู้และ 3) อ่านวิธีการเพื่อเข้าใจการปฏิบัติหรือกระบวนการ

3) การอ่านโดยพิจารณาวิธีการอ่าน แบ่งเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านค้นหาความรู้และคำตอบ 2) การอ่านแบบจับใจความ 3) การอ่านแบบหารายละเอียดตามลำดับเหตุการณ์ 4) การอ่านแบบหารายละเอียดทุกคำ 5) การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์และ 6) การอ่านแบบใช้วิจารณ์ญาณ

4) การอ่านโดยเน้นความมุ่งหมายในการอ่าน แบ่งเป็น 10 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ 2) การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบ 3) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ 4) การอ่านเพื่อลำดับเหตุการณ์ 5) การอ่านเพื่อสรุปความหรือย่อความ 6) การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง 7) การอ่านเพื่อจัดทำรายงาน 8) การอ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร 9) การอ่านเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งและ 10) การอ่านเพื่อธุรกิจหรือการพาณิชย์

กล่าวโดยสรุป ประเภทของการอ่าน สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ อ่านโดยคำนึงถึงเสียงเป็นหลัก อ่านโดยพิจารณาสื่อที่นำมาใช้อ่าน อ่านโดยพิจารณาวิธีการอ่านและอ่านโดยเน้นความมุ่งหมายในการอ่าน

3. การคิดวิเคราะห์

3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

ทิตินา แชมมณีและคณะ (2541: 45) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนย่อย แล้วใช้เกณฑ์จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 24) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์ (2550: 75) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึง การคิด โดยพิจารณา จำแนก ไตร่ตรอง ใคร่ครวญส่วนประกอบของเรื่องราวหรือสถานการณ์ โดยใช้ ความรู้ ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 54-55) ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ เรื่องราว เหตุการณ์ ออกเป็นส่วนย่อยๆ และจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อค้นหาความสำคัญ องค์ประกอบ หรือหลักการของเรื่อง สามารถอธิบายตีความสิ่งที่เห็น ทั้งที่อาจแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ รวมทั้งหา ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของสิ่งต่างๆ ว่าเกี่ยวพันกันอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ส่งผลกระทบ ต่อกันอย่างไร อาศัยหลักการใด จนได้ความคิดเพื่อนำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ คาดการณ์สิ่ง ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยการที่จะสามารถจำแนกข้อมูล องค์ประกอบ หรือเรื่องราวของสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ ได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และมีข้อมูลที่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการ วิเคราะห์ ดังนั้นการที่จะคิดวิเคราะห์ได้ดี จึงต้องมีความรู้เป็นพื้นฐานสำคัญ

กล่าวโดยสรุป การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบ ต่างๆ และพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเพื่อหาข้อสรุป

3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2548: 7-10) กล่าวถึง ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์โดยสรุปไว้ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการเรียนรู้ในการ จำแนกสิ่งที่พบเห็น โดยมีการแยกออกด้วยความคิด ถึงที่มาของสิ่งต่างๆ จนนำไปสู่การค้นหา ความจริงจากสิ่งที่พบ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 32-46) กล่าวถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1) ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา

1.1 ช่วยให้คำนึงถึงความสมเหตุสมผลของขนาดกลุ่มตัวอย่าง การคิด วิเคราะห์จะช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปไปตามอารมณ์ ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง

1.2 ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป เพราะการคิด วิเคราะห์จะช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่ายๆ แต่สืบสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้ เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงตัวอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้

1.3 ช่วยขุดค้นสาระของความประทับใจครั้งแรก การคิดวิเคราะห์จะช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่นๆที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่นๆที่มีอยู่

1.4 ช่วยตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม การคิดวิเคราะห์จะช่วยในการประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามีวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆของสถานการณ์ ณ เวลานั้น จะช่วยให้เราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

1.5 ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล การคิดวิเคราะห์จะช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่นำอคติที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำมาประเมินสิ่งต่างๆ จึงทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่างๆได้อย่างสมจริงสมจัง

2) เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ เช่น การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงอนาคต จำเป็นต้องมีการคิดวิเคราะห์ควบคู่กันไปด้วย อาจกล่าวได้ว่าหากเราต้องการให้การคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องใช้การคิดวิเคราะห์เข้ามามีส่วนร่วมช่วย

3) ช่วยในการแก้ปัญหา เนื่องจากการคิดวิเคราะห์มีความเกี่ยวข้องกับการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆและการทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น การคิดวิเคราะห์จึงช่วยให้เราวิเคราะห์ได้ว่าปัญหานั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น

4) ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ช่วยให้รู้ข้อเท็จจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น ช่วยให้เกิดความเข้าใจ และที่สำคัญการวิเคราะห์ช่วยให้เราได้ข้อมูลเป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ประโยชน์ ช่วยให้สามารถประเมินสถานการณ์และตัดสินใจเรื่องต่างๆได้แม่นยำกว่าการมีเพียงข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์

5) ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล การคิดวิเคราะห์ช่วยให้การคิดต่างๆอยู่บนฐานของตรรกะและความน่าจะเป็นไปได้อย่างมีเหตุมีผล ส่งผลให้เมื่อคิดจินตนาการหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆจะได้รับการตรวจสอบว่าความคิดใหม่นั้นใช้ได้จริงหรือไม่ ถ้าจะทำให้ใช้ได้จริงต้องเป็นเช่นไร

6) ช่วยให้เข้าใจกระจ่าง การคิดวิเคราะห์ช่วยนำไปสู่ความเข้าใจในเรื่องที่มีความซับซ้อน ช่วยให้เราประเมินและสรุปสิ่งต่างๆไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ไม่ใช่สรุปตามอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ที่สำคัญยังช่วยให้เราเรียนรู้สิ่งต่างๆได้อย่างถ่องแท้มากขึ้นเพราะการวิเคราะห์ทำให้สิ่งที่คลุมเครือเกิดความกระจ่างชัด

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญาเพื่อเป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ อีกทั้งยังช่วยในการแก้ปัญหาในการประเมินและตัดสินใจ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล

3.3 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 26-30) แบ่งองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1) ความสามารถในการตีความ การวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ต้องทำความเข้าใจข้อมูลด้วยการตีความ

2) ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ การวิเคราะห์จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อยๆ อะไรบ้าง มีที่มวดยเหตุ จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และทราบว่าจะอะไรเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดผลอะไร

3) ความช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถาม นักคิดวิเคราะห์จะต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถาม

4) ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล นักคิดวิเคราะห์จะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้ เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร เมื่อเกิดเรื่องนี้จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง สาเหตุใดที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้ องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น วิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนั้น สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง แนวทางแก้ปัญหาที่มีอะไรบ้างและถ้าทำเช่นนี้ จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต

ไสว พักขาว (2546: 42) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการคิดวิเคราะห์ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการตีความ 2) ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ 3) ความช่างสังเกต ช่างสงสัยและ 4) ความสามารถหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ฉันท ชาติทอง (2554: 327) แบ่งองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้ 1) ความรู้ความเข้าใจ โดยต้องมีการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ 2) การสังเกต สงสัยและถามเมื่อพบความผิดปกติและเมื่อได้ข้อมูลแล้วต้องคิดต่อ 3) ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล โดยพิจารณาหาสาเหตุ มีการเชื่อมโยง มีใครเกี่ยวข้องบ้าง ผลกระทบที่เกิดขึ้น องค์ประกอบต่างๆ วิธีการและขั้นตอน แนวทางคาดการณ์อนาคตและการตีความ ซึ่งเป็นการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ไม่ได้ปรากฏโดยตรง ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน ด้วยความสัมพันธ์จากความรู้ จากประสบการณ์ จากข้อเขียน

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ มีความช่างสังเกต ช่างสงสัยและมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

3.4 ทักษะในการคิดวิเคราะห์

ทีศนา แคมมณีและคณะ (2544: 83) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะต่างๆ ได้แก่ 1) ทักษะการระบุองค์ประกอบสำคัญ หรือลักษณะเฉพาะ 2) ทักษะการระบุความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและแบบแผนขององค์ประกอบเหล่านั้น 3) ทักษะการจับใจความสำคัญ และ 4) ทักษะการค้นหาและระบุความผิดพลาด

บลูม (Bloom 1956: 201-207) ได้กล่าวถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะสำคัญๆ 3 ด้านดังนี้

1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่างๆ (Analysis of Element) เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

2) การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆว่ามีอะไรสัมพันธ์กัน สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ชนิดของความสำคัญ มุ่งให้คิดว่าเป็นความสัมพันธ์แบบใด มีสิ่งใดสอดคล้องกัน หรือไม่สอดคล้องกัน มีสิ่งใดเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้และมีสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ มีข้อความใด มีสิ่งใดไม่สมเหตุสมผล เพราะอะไร

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ สิ่งใดเกี่ยวข้องมากที่สุด สิ่งใดเกี่ยวข้องน้อยที่สุด การเรียงลำดับมากน้อยของสิ่งต่างๆ สิ่งใดสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือเรื่องราวมากที่สุด

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสำคัญ การเรียงลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ วงจรของสิ่งต่างๆ สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาตามลำดับขั้นตอน

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ เมื่อทำอย่างนี้แล้วจะเกิดสัมฤทธิ์ผลอะไร ทำอย่างนี้มีเป้าหมายอะไร มีจุดมุ่งหมายอะไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผล สิ่งใดเป็นสาเหตุของเรื่องนี้ หากทำหรือไม่ทำอย่างนี้ผลจะเป็นอย่างไร

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย เช่น บินเร็วเหมือนนก ช้อนคู่ล้อม ตะปูจะคู่กับอะไร

3) การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ (Analysis of Organizational Principles) หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรื่องราว สิ่งของและการทำงานต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงอยู่ในสภาพเช่นนั้น เนื่องจากอะไร มีอะไรเป็นแกนหลัก มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคอะไรหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด การที่จะวิเคราะห์เชิงหลักการได้ดี จะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน เพราะผลจากความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำให้สามารถสรุปเป็นหลักการได้ ประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่างๆ เช่น การทำวิจัยมีกระบวนการทำงานอย่างไร สิ่งนี้บ่งบอกความคิดหรือเจตนาอะไร คำกล่าวนี้มีลักษณะอย่างไร โครงสร้างของสังคมไทยเป็นอย่างไร ส่วนประกอบของสิ่งนี้มีอะไรบ้าง

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่างๆ แล้วสรุปเป็นคำตอบหลักได้ หลักการเรื่องนี้มีว่าอย่างไร เหตุใดความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้จึงไม่มีที่ท่าจะยุติลงได้ หลักการในการสอนของครูควรเป็นอย่างไร

มาร์ซาโน (Marzano 2001: 38-45) ได้กล่าวว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย

1) ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่างๆ ทั้งเหตุการณ์ เรื่องราวสิ่งของออกเป็นส่วนย่อยๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ได้

2) ทักษะการจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถในการจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่มของสิ่งมีลักษณะคล้ายคลึงเข้าด้วยกัน โดยยึดโครงสร้างลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน

3) ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ว่าสัมพันธ์กันอย่างไร

4) ทักษะการสรุปความ หมายถึง ความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้ได้

5) การประยุกต์ เป็นความสามารถในการนำความรู้ หลักการทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ สามารถคาดการณ์ งบประมาณ พยากรณ์ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

กล่าวโดยสรุป ทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ

4. การเขียน

4.1 ความหมายของการเขียน

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2540: 12) อธิบายว่า การเขียน คือ การสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงความรู้ ความคิด หลักการ และวิธีการต่างๆ โดยอาศัยความรู้ ความคิด ทักษะคิด และอารมณ์ของผู้เขียน

สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์ (2540: 3) กล่าวว่า การเขียน คือ การใช้ความรู้ ความคิด ทักษะคิด และอารมณ์ เป็นตัวอักษร จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน

คณินิจ จานโอ (2546: 92) กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ ดังนี้

1) การเขียนเป็นทักษะ การส่งสารที่ถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์และความต้องการของผู้ส่งสารออกไปเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจได้

2) การเขียน เป็นการส่งสารที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันมาก การเขียนในฐานะที่เป็นวิธีการหนึ่งในการสื่อสารมีลักษณะแตกต่างไปจากการสื่อสารด้วยคำพูด เพราะการเขียนเป็นการบันทึกลายลักษณ์อักษร ผู้เขียนต้องถ่ายทอดความคิดออกมา โดยผ่านตัวหนังสือโดยไม่มีอวัจนภาษา เช่น ท่าทาง สีหน้า น้ำเสียง ช่วยสื่อความหมาย ดังนั้น จึงควรใช้ภาษาที่สามารถถ่ายทอดความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับความต้องการของผู้เขียน

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2550: 75) กล่าวว่า การเขียน หมายถึงทักษะในการใช้ภาษาที่มุ่งถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้และข้อมูลต่างๆเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบจุดประสงค์ตามเจตนาของผู้เขียน

กล่าวโดยสรุป การเขียน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

4.2 ความสำคัญของการเขียน

สนิท ตั้งทวี (2538: 118) อธิบายความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

- 1) เป็นเครื่องแสดงออกถึงความรู้ ความคิด และความรู้สึกของมนุษย์
- 2) เป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงถึงอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย
- 3) เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารของมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ
- 4) เป็นเครื่องถ่ายทอดวัฒนธรรมที่สำคัญอันเป็นมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์

เช่น วรรณกรรม วรรณคดี ตำนาน ฯลฯ

5) เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนองต่อความต้องการของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ฯลฯ

6) เป็นบันทึกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สามารถสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ของคนรุ่นหลังได้

7) เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของคนบางอาชีพ เช่น นักเขียนข่าว นักประพันธ์ นักวิชาการ ฯลฯ

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2540: 110) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1) การเขียนเป็นเครื่องหมายของความเจริญหรืออารยธรรมประการหนึ่งของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางสติปัญญาและถ่ายทอดมรดกทางด้านนี้แก่ชนรุ่นหลัง

2) การเขียนใช้ในการติดต่อสื่อสารสำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกลกัน หรือไม่มีโอกาสพบปะกันโดยตรงได้ติดต่อส่งข่าวสารกัน

3) การเขียนเป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง และใช้เป็นเครื่องมือสนองความปรารถนาของมนุษย์ให้เกิดผลตามที่ต้องการ

4) การเขียนอาจใช้เป็นเครื่องมือสร้างสรรค์สังคม หรือทำลายสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 24) สรุปความสำคัญของการเขียน ดังนี้ 1) เป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความรู้สึกของมนุษย์ 2) เป็นเครื่องมือสำคัญของการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย 3) เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารทั้งเรื่องอดีต ปัจจุบันและอนาคต 4) เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ 5) เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิดให้กว้างไกลและรวดเร็ว 6) เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์ 7) เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย 8) เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คนประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

กล่าวโดยสรุป การเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความสำคัญ สามารถใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงประกอบเหตุผลและเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 27-28) จำแนกจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้ดังนี้

- 1) เพื่อเล่าเรื่อง คือ การนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียนโดยจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามความเป็นจริง และต้องเล่าเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- 2) เพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อชี้แจง อธิบาย โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้
- 3) เพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานของข้อเท็จจริง ต้องมีหลักเกณฑ์และเหตุผล
- 4) เพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตาม เกิดจินตนาการตามที่คุณเขียนต้องการ
- 5) เพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนเสนอ
- 6) เพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะตำหนิสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่เป็นการตำหนิอย่างนุ่มนวล
- 7) เพื่อกิจธุระ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน เช่น การเขียนหนังสือราชการ การเขียนจดหมายธุรกิจ เป็นต้น

โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล (2550: 76) จำแนกจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ดังนี้

- 1) เขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลต่างๆแก่ผู้อ่านเพื่อให้เห็นเหตุการณ์ และภาพรวมทั้งได้รับอารมณ์สในสิ่งที่ผู้เขียนได้ประสบมา เช่น เล่าเหตุการณ์ เล่าประสบการณ์ ฯลฯ

2) เขียนเพื่ออธิบายหรือให้ความรู้ เป็นการเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้แก่ผู้อ่าน โดยการแจกแจงข้อเท็จจริง อธิบายวิธีการ ลำดับขั้นตอนต่างๆ การเขียนลักษณะนี้มักเป็นงานเขียนเชิงวิชาการ เช่น อธิบายขั้นตอนการตอกลงต้นไม้ อธิบายการทำขนม ฯลฯ

3) เขียนเพื่อโฆษณาจูงใจ การเขียนแบบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวใจ หรือโฆษณาเพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามเห็นด้วย หรือเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกและทัศนคติ แล้วปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เขียน เช่น การเขียนคำขวัญเชิญชวนให้ไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเขียนข้อความโฆษณาชวนเชื่อให้ซื้อสินค้าหรือใช้บริการต่างๆ ฯลฯ

4) เขียนเพื่อปลุกใจ การเขียนประเภทนี้ผู้เขียนมีเจตนาจะให้ผู้อ่านมีความคิดเห็นเหมือนกับตนเองหรือปลุกเร้าความรู้สึกที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น บทความปลุกใจให้คนไทยรักสามัคคี บทความปลุกใจให้ร่วมกันดำรงประชาธิปไตย เป็นต้น

5) เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น การเขียนลักษณะนี้มักเสนอในรูปของบทความทั่วไปในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และนำหรือแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การแนะนำหนังสือ แนะนำสถานที่ ฯลฯ

6) การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้อยตามผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนนำเสนอภาพความคิดที่สร้างสรรค์ผ่านการใช้ภาษา ซึ่งเลือกสรรแล้วอย่างประณีต เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ฯลฯ

7) การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี การเขียนชนิดนี้เป็นการเขียนที่มุ่งให้ความรู้สึกลักษณะล้อเลียน เสียดสี ประชดประชัน ท้วงติง เหน็บแนม หรือหยอกล้อด้วยความปรารถนาดี อาจแทรกอารมณ์ขันในการเขียนหรือมีรูปภาพประกอบบ้าง เช่น บทความเสียดสีสังคม การเขียนอธิบายภาพการ์ตูนล้อเลียนการเมือง ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การเขียนมีจุดมุ่งหมายหลายประการ เช่น เพื่อปลุกใจ เพื่อเล่าเรื่อง เพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

5. การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2548: 9) กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนว่า การอ่านเป็นกิจกรรมด้านการคิด ประกอบไปด้วยการคิดวิเคราะห์ ซึ่งหมายรวมถึงการสะกดคำ การตีความหมายของคำ โดยมีการเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดในรูปแบบการบันทึกด้วยตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ เพื่อนำเสนอความรู้ ถ่ายทอดความคิด ให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึกเหล่านั้น

สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์ (2550: 4) กล่าวว่า การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เป็นทักษะความสามารถของผู้เรียนที่พัฒนาได้ด้วยการศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะความสามารถดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กันด้วยจุดเริ่มต้นของการอ่าน แล้วเกิดการศึกษาวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองที่จะดำเนินการต่อไปด้วยการพิจารณาไตร่ตรอง แล้วประเมินค่า นำไปสู่การแก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง ทักษะความสามารถของผู้เรียนที่มีจุดเริ่มต้นจากการอ่านแล้วคิดวิเคราะห์ จากนั้นจึงถ่ายทอดออกมาในรูปแบบการเขียน

6. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

6.1 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 8) ให้ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้สอนควรเลือกใช้เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และใช้วิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 85) กล่าวว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ แล้วเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

เขียน วันทนียตระกูล (2551: 48) อธิบายว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ผู้สอนจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เช่น มีจุดประสงค์ความคิดรวบยอด หลักการ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และจำนวนคาบเวลาที่ใช้สอน ทุกอย่างต้องจัดรวมอย่างมีระบบระเบียบในแผนการจัดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การออกแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู ช่วยให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550: 90) กล่าวถึง ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้เชื่อมั่น ว่าการจัดกิจกรรม มีความสัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่องกัน เหมาะสมกับผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมสอดคล้องกับความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้
- 2) เพื่อช่วยให้ผู้สอนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพราะการเตรียมบทเรียนมากเกินไปจนเป็นการยึดเยียดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ไม่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ และการเตรียมบทเรียนน้อยเกินไปอาจทำให้ผู้สอนต้องสอนทบทวนซ้ำไปซ้ำมาจนหมดเวลา
- 3) เพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้อย่างมั่นใจ เพราะมีการเตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียน ตลอดจนเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้สอนด้วย
- 4) มีประโยชน์สำหรับการสอนแทน ในกรณีที่ผู้สอนประจำไม่สามารถมาสอนได้ ผู้สอนท่านอื่นก็สามารถสอนได้อย่างต่อเนื่อง เพราะได้มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้
- 5) เพื่อช่วยให้การบริหารงานเป็นไปได้อย่างดี ผู้บริหารและนักวิชาการศึกษาค่าจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนงานและนิเทศการสอน

เขียน วันทนียตระกูล (2551: 54-55) สรุปความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- 1) เพื่อให้สอนตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างสมบูรณ์
- 2) เพื่อให้สอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ ทักษะ และประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้
- 3) เพื่อให้สอนตรงตามหลักสูตร เพราะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผล จากนั้นจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

4) สอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบ รวมทั้งจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวกและง่ายตาย ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดี

5) ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้เป็นแนวทางสำหรับผู้เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นงานสำคัญของผู้สอน เพราะการสอนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ

6.3 หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 8) สรุปหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมควรมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน

2) กำหนดกิจกรรมที่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มอย่างไร เพื่อทำอะไร ใช้เวลาอย่างน้อยแค่ไหน โดยจัดเวลาให้เหมาะสมตามความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบการเรียนรู้

3) กำหนดบทบาทของกลุ่มและสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจน ควรให้แต่ละกลุ่มมีบทบาทที่ต่างกัน เมื่อนำมารวมกันในชั้นจะเกิดการขยายการเรียนรู้ ไม่ซ้ำซ้อน และใช้เวลาน้อยลง โดยเฉพาะการทำกิจกรรมที่จะต้องมีการจัดสรรบทบาทสมาชิก ควรกำหนดบทบาทสมาชิกให้ชัดเจน

4) กำหนดโครงสร้างของงานที่ชัดเจน บอกรายละเอียดของกิจกรรม บทบาทสมาชิกในกลุ่ม กรอบการทำงานที่เป็นรูปธรรม กำหนดเวลาทำงานในกลุ่มและเวลาในการนำเสนอ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่จะช่วยให้กลุ่มทำงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เช่น ตารางนำเสนอ ผลงานกลุ่มตารางวิเคราะห์ผลการอภิปรายกลุ่มแผนภูมิกางปลา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ควรกำหนดกิจกรรม วัตถุประสงค์ และโครงสร้างให้ชัดเจน

6.4 แนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

อุษณี โปธิสุข (2537: 99-100) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนศึกษาจากประสบการณ์ตรง เช่น การไปทัศนศึกษา หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง
- 2) การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการสร้างทักษะการเรียนรู้ เช่น การทำรายงาน การทำวิจัย เป็นต้น
- 3) ใช้กิจกรรมเป็นสื่อกระตุ้น เช่น การอภิปราย ใ้วาที เป็นต้น
- 4) การสร้างหรือสมมติสถานการณ์ นักเรียนจะมีความเข้าใจได้แนวคิด และมีความพยายามในการแก้ปัญหา
- 5) ให้นักเรียนเสนอผลงานที่ตนเองได้ศึกษาหาความรู้
- 6) กิจกรรมกลุ่ม การระดมพลังสมอง ระดมพลังความคิด

ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาภรณ์ (2541: 9-17) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) การจัดบรรยากาศด้านกายภาพ เช่น สภาพแวดล้อมในห้องเรียน โรงเรียนมีลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ สร้างความสนใจเพื่อให้เกิดการสังเกตและคิดตลอดเวลา
- 2) การจัดบรรยากาศด้านสมอง เช่น การกระตุ้นให้ตอบ กระตุ้นให้คิด กระตุ้นให้ติดตาม ให้ตั้งคำถามแบบต่างๆ
- 3) การจัดบรรยากาศด้านอารมณ์ เช่น การสร้างเจตคติเชิงบวกต่อการคิดวิเคราะห์ ให้อิสระเสรีในการคิดการแสดงออก

ชาติ แจ่มนุช (2545: 75-88) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดังนี้

- 1) ความสามารถในการคิด การพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับผู้เรียน เป็นหน้าที่ของครูทุกคน โดยครูแต่ละคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด เพื่อเป็นเครื่องมือ หรือเป็นวิธีในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา
- 2) ครูทุกคนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคิด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 11-17) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้
ดังนี้

1) ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ หาเหตุผลความสัมพันธ์
ในการคิด

2) ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนช่างสังเกต ช่างสงสัย ช่างถามเพื่อการค้นพบ
คำตอบ

3) ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเพื่อการตัดสินใจ
แก้ปัญหาและประเมินค่าในเรื่องต่างๆ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 312) เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้
ครูต้องออกแบบสร้างสถานการณ์การเรียนรู้และสอดแทรกการคิดไว้ในกระบวนการสอน การสร้าง
บรรยากาศของชั้นเรียนและการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดความคิดจะกระตุ้นและท้าทายให้
ผู้เรียนใฝ่คิดมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเพลิดเพลิน สนุกสนานและจริงจังอยู่กับความคิด เช่น การใช้
เกม แบบฝึก กิจกรรมที่สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมตามแต่ละสถานการณ์เพื่อฝึกให้เด็กคิด
วิเคราะห์ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้
ประกอบกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้เกิดทักษะการคิด

กล่าวโดยสรุป แนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่
การจัดบรรยากาศด้านกายภาพ การจัดบรรยากาศด้านสมองและการจัดบรรยากาศด้านอารมณ์

6.5 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

Wiggins และ McTighe (2006 อ้างถึงในพรทิพย์ แข็งขันและคณะ, 2553) ให้
ความหมายของกระบวนการออกแบบย้อนกลับว่า กระบวนการออกแบบย้อนกลับเป็นวิธีการ
ออกแบบหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ที่เริ่มจากเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ แล้วระบุผลงาน
สำคัญที่จะเป็นหลักฐานให้ผู้สอนประเมินผู้เรียนว่าบรรลุมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ จากนั้นจึง
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การระบุการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน จะทำให้ผู้สอนพิจารณาตัดสินใจ
ได้ว่าความรู้และทักษะใดที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ หมายถึง วิธีการออกแบบ
หลักสูตรทางด้านการสอน โดยการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ก่อนการวางแผนเลือกกิจกรรม

6.6 ความสำคัญของกระบวนการออกแบบย้อนกลับ

Wiggins และ McTighe (2006 อ้างถึงในพรทิพย์ แข็งขันและคณะ, 2553) อธิบายความสำคัญของกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ดังนี้

1) เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิดในการออกแบบหลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากมาตรฐานหรือจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย แล้วกำหนดผลงานที่จะให้ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นหลักฐานการเรียนรู้ จากนั้นจึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดผลงานของผู้เรียนก่อน จะช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายมากขึ้น

2) มีกรอบหรือแนวทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และหลักสูตร โดยกำหนดเป้าหมายหรือจุดหมาย และกำหนดผลงานที่จะประเมินก่อนกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น รายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนจึงนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าการออกแบบตามแนวคิดเดิม

3) เป็นการเริ่มต้นจากเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้มองเห็นเนื้อหา วิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความสำคัญของการออกแบบย้อนกลับดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการออกแบบย้อนกลับช่วยให้ครูผู้สอนมีความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ หลักฐานการประเมิน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน

6.7 ขั้นตอนในการออกแบบย้อนกลับ

Wiggins และ McTighe (2006 อ้างถึงในพรทิพย์ แข็งขันและคณะ, 2553) อธิบายว่าการออกแบบย้อนกลับ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เรียนรู้ 2) กำหนดผลงานที่ต้องประเมินเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย และ 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เรียนรู้ (identify desired results) คือ การกำหนดสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เข้าใจและสามารถทำได้ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คงทน Wiggins และ McTighe อธิบายว่าความรู้ที่ครูนำมาจัดการเรียนการสอน มี 3 ลักษณะ

1) ความรู้ที่ควรรู้ ถ้าผู้เรียนได้รู้ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

2) ความรู้และทักษะที่สำคัญ จะเชื่อมโยงและถ่ายโอนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่มากขึ้น

3) ความรู้ที่เป็นแนวคิดหลักของบทเรียน เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ยั่งยืนและคงทน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดผลงานที่ต้องประเมินเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (determine acceptable evidence) ขั้นนี้ครูผู้สอนจะต้องกำหนดผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำ โดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่านักเรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ก่อนที่จะออกแบบกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้และบทเรียน ครูผู้สอนหรือนักพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีวิธีคิดแบบนักประเมิน เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ควรเน้นการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนรู้

การประเมินการเรียนรู้ในกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ต้องสะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนทุกคนบรรลุ และต้องใช้เกณฑ์การประเมินแบบ rubrics เป็นแนวการให้คะแนน เพราะสามารถแยกระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่คุณภาพในระดับต้องปรับปรุงแก้ไข ถึงระดับดีมาก นอกจากนี้ ยังมีความเที่ยงตรงและมีคำอธิบายคุณภาพผลงานแต่ละสาระสำคัญอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอน (plan learning experiences and instruction) ขั้นนี้เป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม หลังจากกำหนดเป้าหมายและผลงานที่แสดงความเข้าใจที่คงทน Wiggins และ Mc Tighe ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการออกแบบย้อนกลับ โดยใช้แนวคิด WHERETO ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1) W (where and why) ที่ไหนและทำไม

ครูผู้สอนต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าอะไรคือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และบทเรียนนั้นมุ่งเน้นเรื่องใด โดยจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้

- เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนต้องเข้าใจอะไรบ้างและความเข้าใจนั้นมีลักษณะอย่างไร

- สิ่งที่นักเรียนต้องทำได้เมื่อจบบทเรียนคืออะไร ความรู้ ทักษะและคำถามอะไรบ้างที่นักเรียนต้องมีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและแสดงถึงความเข้าใจที่คงทน

- สื่อการเรียนรู้อะไรที่ต้องใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
- ผลงานที่นักเรียนต้องทำในหน่วยนี้คืออะไร ผลงานดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความรู้เดิมอย่างไร และสิ่งใดมีความสำคัญที่สุดในการทำผลงานนั้นๆ
- ควรจัดสรรเวลาอย่างไร กิจกรรมใดที่ต้องการเวลามากที่สุด ควรวางแผนอย่างไร กิจกรรมใดควรทำก่อนกิจกรรมอื่นๆ
- จะประเมินการเรียนรู้อย่างไร ข้อดี ข้อจำกัดคืออะไร และควรปรับปรุงกิจกรรมเรื่องใด

2) H (hook and hold) ดึงและตรึงความสนใจ

ครูผู้สอนต้องดึงความสนใจของนักเรียน ความท้าทายของการจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่ที่การทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) ครูผู้สอนควรสร้างบริบทการเรียนรู้ ดังนี้

- ผสมผสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น การตั้งคำถาม การทายปัญหา การสร้างความท้าทาย การกำหนดสถานการณ์ต่างๆ หรือการเล่าเรื่องที่ต้องอาศัยเชาวน์ปัญญาของนักเรียน
- กระตุ้นให้เกิดการคิด เช่น การเล่าเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เพื่อให้เกิดความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น
- ทำให้เกิดประสบการณ์ที่ไม่คาดคิด ซึ่งนักเรียนต้องเอาชนะความรู้สึกอุปสรรคและปัญหาส่วนตัว เพื่อให้ผลงานสัมฤทธิ์ผล
- เชื่อมโยงบทเรียนให้เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น การให้นักเรียนย้อนคิดเรื่องเกี่ยวกับตนเอง หรือครอบครัว
- เปิดมุมมองที่แปลกใหม่ในประเด็นเดียวกัน เช่น การให้นักเรียนอ่านหนังสือต่างประเทศ หรือเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในบทเรียน

3) E (explore experience, enable and equip) การสำรวจประสบการณ์เดิมและสร้างประสบการณ์ใหม่ ครูผู้สอนต้องพิจารณาประสบการณ์เดิมของนักเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนขาดความรู้เรื่องใดบ้าง แทนที่จะมุ่งแต่ให้ความรู้ โดยไม่สนใจว่านักเรียนเคยเรียนรู้อะไรมาก่อนแล้วบ้าง และต้องคิดว่าควรจัดความรู้ ทักษะหรือกิจกรรมอะไรที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองให้เกิดประสบการณ์ใหม่ ที่เป็นความเข้าใจที่ยั่งยืน

4) R (reflect, rethink, revise) การไตร่ตรอง คิดซ้ำ และทบทวน ครูผู้สอนต้องระลึกว่า การที่จะทำให้ให้นักเรียนมีความชำนาญเรื่องใด อาจจะต้องจัดกิจกรรมนั้นหลายๆ ครั้ง จึงจะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ยั่งยืน

5) E (evaluate work and progress) ประเมินผลงานและความก้าวหน้า ครูผู้สอนต้องช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบตนเอง ประเมินตนเอง และปรับปรุงผลงานของตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพราะความเข้าใจตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ ต้องเน้นให้นักเรียนประเมินตนเองอย่างซื่อสัตย์ จึงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน ว่าตนเองเข้าใจและไม่เข้าใจอะไร

6) T (tailor and personalize the work) การปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ครูผู้สอนต้องคำนึงความต้องการ แบบการเรียนรู้ ความรู้เดิม และความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น บทอ่านที่มีระดับความยากง่ายต่างกัน การให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีต่างๆ เช่น การนำเสนอด้วยวาจา การใช้ภาพ การเขียนรายงาน นอกจากนี้ ครูผู้สอนอาจนำเสนอทางเลือกที่หลากหลายในการให้นักเรียนจัดทำผลงานในหัวข้อเดียวกัน เช่น การเขียนบันทึกการเรียนรู้ การแสดงละคร การทำรายงาน การทำโครงการ เป็นต้น

7) O (organize for optimal effectiveness) การจัดระบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนต้องจัดระบบการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน โดยคำนึงถึงระดับความยากง่ายและความลุ่มลึกของเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

Ornstein และ Hunkins (2004 อ้างถึงในพรทิพย์ แข็งชันและคณะ, 2553) ได้นำแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ ของ Wiggins และ McTighe มาอธิบายขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการออกแบบย้อนกลับ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่โรงเรียนคาดหวัง ขั้นตอนนี้มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ตรวจสอบเป้าหมายและเนื้อหาสาระในระดับชาติและท้องถิ่น โดยพิจารณาสาระการเรียนรู้ และคัดเลือกความรู้และทักษะที่มีคุณค่าสำหรับนักเรียน

2) พิจารณาสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน รวมทั้งความเข้าใจและทักษะที่นักเรียนต้องรู้

3) ระบุความคิดสำคัญ (big idea) ซึ่งเป็นหลักของหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดผลงานที่จะประเมิน เป็นขั้นตอนซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ในหลักสูตร จะต้องมีความพออย่างไรและพิจารณาได้จากผลงานอะไรบ้าง ที่แสดงว่าการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นจริง โดยเสนอแนะวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสนทนา การใช้คำถาม การตรวจผลงาน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดประสพการณ์การเรียนรู้ เมื่อระบุเป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุในหลักสูตรและวิธีการประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ โดยครูผู้ออกแบบหลักสูตรจะต้องถามตนเองด้วยคำถามดังนี้

- 1) ความรู้และทักษะอะไรบ้างที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและแสดงออกว่าบรรลุเป้าหมาย
- 2) กิจกรรมการเรียนรู้อะไรบ้างที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ความรู้และทักษะที่สำคัญ
- 3) ครูผู้สอนต้องสอนอะไรและอย่างไร เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และทักษะตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร
- 4) ครูผู้สอนต้องใช้สื่ออะไร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
- 5) รายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายและหลักการของหลักสูตรหรือไม่

กล่าวโดยสรุป การออกแบบย้อนกลับ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เรียนรู้ 2) กำหนดผลงานที่ต้องประเมินเพื่อนำไปสู่เป้าหมายและ 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอน

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กูด (1959: 532) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า การสอนเป็นกรรมวิธีในการจัดกิจกรรม วัสดุและแนวทางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ทั้งการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ทัตนิย์ ศุภเมธี (2533: 189-190) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำขึ้นเพื่อให้การเรียนรู้ได้ผลดี การสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมาย นักเรียนได้ทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กล่าวโดยสรุป การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

7.2 หลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2534 ข: 3-4) กล่าวถึงหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะ กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวดำเนินการ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทาง จัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมาย โดยมีจุดเน้น 2 ประการ คือ จัดการเรียนรู้โดยเน้นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนให้มากที่สุด และจัดการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นได้ตามเงื่อนไขและสภาพความต้องการของท้องถิ่น

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550: 73) กล่าวถึงหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนาของหลักสูตร หลักสูตรฉบับปัจจุบันมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานความเป็นไทย สามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีคิด วิธีแก้ปัญหา และสอนอย่างมีลำดับขั้นตอน ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรมุ่งหวัง

2) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้สอนต้องพิจารณาว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ในครั้งนั้นมุ่งเน้นพฤติกรรมด้านใด แล้วจึงจัดให้สอดคล้องกับด้านนั้น

3) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

4) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา เนื่องจากเนื้อหาวิชามีหลายประเภท แต่ละประเภทต้องอาศัยเทคนิควิธีสอน หรือการจัดการกิจกรรมที่แตกต่างกัน

5) จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง ไม่สับสน และสามารถโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียนได้ การจัดลำดับขั้นตอนจึงควรเริ่มจากง่ายไปยาก จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

6) จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ระหว่างทำกิจกรรมผู้เรียนจะได้รับผล คือ เกิดการพัฒนาตนเองทางการคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน ดังนั้นในการสอนจึงต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

7) จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ทำทลายความคิด ความสามารถของผู้เรียน ฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและได้รับประโยชน์จากการเรียน

8) จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีเดียวกันตลอด ควรคิดกิจกรรมที่น่าสนใจ และเลือกใช้เทคนิควิธีสอนให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา

9) จัดกิจกรรมแล้วต้องวัดผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อค้นหาข้อดี ข้อบกพร่อง แล้วนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขสำหรับการสอนครั้งต่อไป

กล่าวโดยสรุป หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรทำเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาความเจริญทุกด้านแก่ผู้เรียน ฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้ วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

7.3 แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สุจริต เพียรชอบและสหายใจ อินทรมพรรย (2538: 165-167) กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) ครูควรทดสอบความสามารถในการเรียนของนักเรียนก่อนสอน โดยวัดความสามารถด้านการใช้คำ การสะกดคำ การเชื่อมโยงประโยค และการเรียบเรียงข้อความ

2) ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรบอกวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการเขียนแก่นักเรียน

3) ครูควรสอนให้มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ ไม่ควรสอนแยกออกจากทักษะอื่นๆ

4) ในการสอน ครูควรใช้วิธีสอนหลายๆ แบบ เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนน่าสนใจ และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

5) ครูควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนหลายๆประเภท และควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด

6) ในการสอน ครูควรวางแผนในการสอนแต่ละครั้งอย่างละเอียด ควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อเน้นพฤติกรรมกาเขียนของนักเรียน

7) เมื่อนักเรียนเขียนงานตามที่ครูมอบหมาย ครูควรรีบตรวจแล้วคืนให้นักเรียน พร้อมทั้งเขียนติชมให้ชัดเจนเพื่อนักเรียนจะได้นำกลับไปฝึกฝนสำหรับการเขียนครั้งต่อไป

8) ในกรณีที่นักเรียนประสบปัญหาในการเรียน ครูควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียนเกิดความคิดและประสบความสำเร็จในการเรียน

วรรณิ โสมประยูร (2542: 170-172) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูจะต้องวางแผนโดยจัดทำแผนการสอน เตรียมความพร้อมในการเรียนบทเรียนใหม่ด้วยการนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐาน

ชาติ แจ่มนุช (2545: 75-88) เสนอแนวความคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) หมั่นช่วยผู้ให้ผู้เรียนสงสัยหรือเกิดปัญหา เพราะความสงสัย จะเกี่ยวข้องกับการคิด ดังนั้นปัญหาหรือคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียนจะเป็นตัวจุดประกายให้ผู้เรียนเริ่มต้นคิดแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ โดยครูสามารถใช้คำถามหรือปัญหาย่อยๆ การคิดแก่ผู้เรียนได้ตลอดเวลา ครูควรตั้งคำถามหรือปัญหาที่ผู้เรียนต้องใช้การจำแนกแยกแยะ การเปรียบเทียบ การให้เหตุผล หรือการสรุป ประเด็นคำถามหรือปัญหาที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดควรมีลักษณะดังนี้ ไม่มีคำตอบสำเร็จรูปตายตัว, มีคำตอบได้หลากหลายถ้าสามารถใช้เหตุผลประกอบ, ควรเป็นคำถามปลายเปิด, เป็นเรื่องใกล้ตัว เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน

2) สนับสนุนให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ คำถามหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน จะเป็นจุดเริ่มต้นการคิดในตัวผู้เรียน ครูอาจเสนอแนะวิธีการช่วยให้ตอบคำถามหรือแก้ปัญหาได้ง่ายขึ้น เช่น ให้เปรียบเทียบ ให้จำแนกแยกแยะ หรือครูอาจเสนอแนะแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมาประกอบการคิดด้วย

3) สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้เหตุผล ในการตอบคำถามหรือแก้ปัญหา ครูควรให้ผู้เรียนแสดงเหตุผลประกอบว่าทำไม เพราะอะไรจึงตอบคำถามหรือแก้ปัญหาอย่างนั้น การใช้เหตุผลสนับสนุนคำตอบมากกว่าคำตอบที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงอย่างเดียว ครูควรให้การเสริมแรงในทุกๆ คำตอบที่มีเหตุผลประกอบ ผู้เรียนจะได้กล้าคิดและเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน

4) ลดพฤติกรรมทางวาจาและเป็นผู้ฟังที่ดี กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้เรียนควรมีบทบาทมากกว่าครู เพราะหากครูมีบทบาทในห้องเรียนมากกว่า ครูจะใช้เวลาทั้งหมดในการบอก อธิบาย สรุปหรือเฉลย ผู้เรียนก็จะไม่มีโอกาสได้คิดในสิ่งที่ครูนำมาบอก ดังนั้นครูจึงควรให้ผู้เรียนทำกิจกรรมมากขึ้น ผู้เรียนจะได้มีเวลาเพื่อคิดและเรียนรู้มากขึ้น

5) สร้างความอบอุ่นเป็นกันเองกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทการควบคุมผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีอิสระ ผลของการคิดจะต้องไม่ถูกนำมาวิพากษ์วิจารณ์ให้เกิดความเสียหาย อับอาย ผู้เรียนจะได้กล้าคิด และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการคิดของตนเอง

6) เสริมแรงอย่างสม่ำเสมอ ครูควรชมเชยผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเมื่อผู้เรียนลงมือคิด หรือพยายามใช้ความคิด ผู้เรียนจะได้เกิดกำลังใจในการใช้ความคิดมากขึ้น

7) ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสคิดอย่างทั่วถึง ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้คิด อย่าเปิดโอกาสให้เฉพาะผู้เรียนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่ตอบคำถาม ครูอาจกำหนดให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงเหตุผล โดยอาจเริ่มคิดเป็นกลุ่มเล็กแล้วค่อยเป็นกลุ่มใหญ่ ครูควรกำหนดระยะเวลาในการคิดเพื่อให้นักเรียนได้มีเวลาไตร่ตรอง

ไสว พักขาว (2546: 53) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) ครูควรพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการตีความ ซึ่งหมายถึง ความพยายามที่จะทำความเข้าใจและให้เหตุผลในสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายของสิ่งนั้น ซึ่งแต่ละคนอาจใช้เกณฑ์ต่างกัน เช่น จากความรู้เดิม จากประสบการณ์ หรือจากข้อเขียนของผู้อื่น

2) ควรให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ก่อน ไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นการใช้ความรู้สึกส่วนตัว

3) ควรพัฒนาความช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถาม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ข้อมูลมากเพียงพอก่อนที่จะวิเคราะห์

4) ควรให้นักเรียนมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เริ่มจากการแจกแจงข้อมูลเพื่อให้เห็นภาพรวมก่อน จากนั้นจึงคิดหาเหตุผลเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อค้นหาความจริง

ประพนธ์ศิริ สุเสาร์จ (2553: 319) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรดำเนินการดังนี้

- 1) การใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้เกิดและแสวงหาคำตอบ
- 2) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นมากๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้อง
- 3) ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการคิดแบบต่างๆ เช่น ฝึกสังเกต ฝึกบันทึก ฝึกการฟัง ฝึกการตั้งคำถาม ฝึกค้นหาคำตอบจากแหล่งต่างๆ ฝึกแยกแยะข้อมูล เป็นต้น
- 4) กระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนคิดเป็นระยะ
- 5) รับฟังความคิดของนักเรียนอย่างสนใจ เนื่องจากอาจมีความคิดที่ดีหรือแปลกแตกต่างออกไปแฝงอยู่

- 6) ไม่เฉลยคำตอบ แต่จะชี้แนะหรือบอกใบ้ให้นักเรียนค้นหาคำตอบเอง
- 7) จัดแสดงสื่ออุปกรณ์การฝึกคิดที่หลากหลายและให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงจากสื่อต่างๆ
- 8) ปลุกใจให้คิดอยู่เสมอ โดยใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปลุกใจให้นักเรียนคิดให้เป็นประจำปกติวิสัยและต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะต้องจัดทำแผนการสอน เตรียมความพร้อมในการเรียนบทเรียนใหม่ด้วยการนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐาน

8. การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 ความหมายของการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 80) ให้ความหมายสื่อการเรียนรู้ ว่าหมายถึง สิ่งต่างๆที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุจิต เพ็ชรขอบและสายใจ อินทร์พรชัย (2538: 165-167) กล่าวถึงการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่หลากหลาย เช่น ให้นักเรียนช่วยกันหาบทความ หนังสือที่มีประโยชน์ หรือรวบรวมโฆษณาจากหนังสือพิมพ์แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2544) สื่อการเรียนรู้คือ เครื่องมือที่ครูกำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเนื้อหา ประสบการณ์ แนวคิด ทักษะและเจตคติระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้หรือฝึกทักษะกระบวนการจนบรรลุวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่างๆที่ผู้สอนนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะกระบวนการ

8.2 ประเภทของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

เดล Dale (1969 อ้างถึงในธีรพงศ์ แก่นอินทร์, 2537: 141) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 11 ประเภท โดยคำนึงถึงลักษณะของประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการใช้สื่อจากประสบการณ์ตรงหรือรูปธรรมไปสู่ประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม ดังนี้ 1) ประสบการณ์ตรง (Direct Purposeful Experience) 2) ประสบการณ์จำลอง (Constrived Experience) 3) ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experience) 4) การสาธิต (Demonstrations)

5) การศึกษานอกสถานที่ (Field Trips) 6) นิทรรศการ (Exhibition) 7) โทรทัศน์ (Educational Television) 8) ภาพยนตร์ (Motion Pictures) 9) ภาพนิ่ง การบันทึกเสียง วิทยุ (Still picture Recordings Radio) 10) ทิศนสัญลักษณ์ (Visual Symbols) และ 11) วจนสัญลักษณ์ (Verbal symbols)

พวงเล็ก อุดระ (2539: 110) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1) วัสดุ เป็นสื่อที่มีอายุการใช้งานระยะสั้น ได้แก่ บัตรคำ แถบประโยค ภาพแผนที่ ของจริง ของจำลอง แผ่นใส เป็นต้น

2) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องเสียง เครื่องฉาย เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ ฯลฯ

3) เทคนิควิธีการ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน ฯลฯ
กล่าวโดยสรุป ประเภทของสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ วัสดุ เครื่องมือหรืออุปกรณ์และเทคนิควิธีการ

9. การประเมินผลการเรียนรู้

9.1 ความหมายของการประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 อ้างถึงใน พรทิพย์ แข็งขันและคณะ, 2553: 36) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ว่าหมายถึงการประเมินความสามารถในการอ่านสื่อต่างๆ โดยต้องนำเนื้อหาความคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์และการแก้ไขปัญหาต่างๆ กระทั่งสามารถถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาเขียนที่เรียบเรียงอย่างถูกต้อง ชัดเจน

กล่าวโดยสรุป การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การตรวจสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในรูปของคะแนนหรือคำบรรยายที่เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกทั้งในระยะเวลา ก่อน ระหว่าง หรือหลังจากการเรียนการสอน

9.2 ความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้

ศักดิ์พงษ์ นิลไพรัช และคณะ (2546 : 26) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นมาตรการสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพราะมาตรการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน อันเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ทุกด้าน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นมาตรการเพื่อแก้ปัญหาคือความอ่อนด้อยของความสามารถในการเขียนของผู้จบการศึกษาทุกระดับ

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2550: 107-108) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ว่าเป็นขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนและครูผู้สอนทราบความเจริญก้าวหน้าทำให้เกิดการพัฒนา การประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียนต้องพิจารณาประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมไปพร้อมๆกัน โดยกำหนด ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน อาศัยเอกสารผลงานจากการเขียนเป็นหลักฐานในการประเมิน เพราะผลงานการเขียนเป็นการประเมินผลการใช้ความคิด และการอ่านของผู้เรียน โดยอาศัยตัวชี้วัดดังนี้

- 1) ความสามารถในการอ่าน ตัวชี้วัดคือ อ่านในใจแล้วตอบคำถามแสดงความรู้จากเรื่องที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ ประเมินพิจารณาได้จากผลการเขียน
- 2) ความสามารถในการคิทธิวิเคราะห์ ตัวชี้วัดประกอบด้วย อธิบาย แยกแยะองค์ประกอบ บอกความสัมพันธ์เชื่อมโยงได้ ประเมินพิจารณาได้จากผลการเขียน
- 3) ความสามารถในการเขียนสื่อความ ตัวชี้วัดประกอบด้วย เขียนได้ถูกต้อง ลำดับเหตุการณ์ตามที่นึกคิดได้ แสดงความคิดเห็นได้ วัดประเมินได้จากการเขียน

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนและครูผู้สอนทราบความเจริญก้าวหน้า ทำให้เกิดการพัฒนา

9.3 แนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 106) กล่าวถึงแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

- 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องวัดพฤติกรรมให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
- 2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องประเมินสมรรถภาพหลายด้านคือ มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน อ่านออกเสียง อ่านในใจและจับใจความสำคัญของเรื่องอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รักการอ่าน และมีนิสัยที่ดีในการอ่าน
- 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถวัดได้ด้วยวิธีการหลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจรายการ และแบบสอบถาม

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543: 149-152) แบ่งแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) วิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการประเมินความสามารถในการค้นหาเหตุผลและลักษณะเด่นว่าอะไรสำคัญหรือมีบทบาทมากที่สุด
- 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการประเมินความสามารถในการหาความสัมพันธ์ส่วนย่อยของเนื้อหา เพื่อนำมาค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์มีความสำคัญอะไรที่เกี่ยวข้องกัน
- 3) วิเคราะห์หลักการ เป็นการประเมินความสามารถในการวิเคราะห์เรื่องราวว่ามีหลักการอย่างไร

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 95-96) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) วัดความจำ คือ อธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและบอกคำจำกัดความต่างๆ 2) วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการจับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของเรื่อง 3) วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่าน สามารถแก้ปัญหา ยกตัวอย่างหรือนำตัวอย่างไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 4) วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล วิเคราะห์ไจหา วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้เขียน 5) วัดการสังเคราะห์ คือ การสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์เป็นมโนทัศน์ ตลอดจนคาดคะเนผลที่คาดว่าจะเกิด 6) วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนด้านข้อคิด คุณค่า ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นจากข้อเขียน

กล่าวโดยสรุป แนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์และวิเคราะห์หลักการ

9.4 การกิจในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2548: 33-34) ได้กำหนดภารกิจในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

- 1) กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของผู้เรียนที่จะจบแต่ละช่วงชั้น สำหรับหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) กำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้ตัดสินผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในแต่ละช่วงชั้น
- 3) กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

4) ออกแบบและทำการประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามแนวทางและวิธีที่สถานศึกษากำหนด

5) ออกแบบและจัดทำรายงานผลการประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

6) ประเมินเพื่อตัดสินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผ่านช่วงชั้น

กล่าวโดยสรุป ภารกิจในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง กำหนดมาตรฐานของผู้เรียนที่จะจบแต่ละช่วงชั้น กำหนดเกณฑ์และวิธีการในการประเมินจากนั้นจึงออกแบบและทำการประเมิน

9.5 ขั้นตอนการดำเนินการในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษากำหนดเกณฑ์และแนวทางการประเมิน ดังนี้

1.1) กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พร้อมทั้งตัวชี้วัดความสามารถในแต่ละระดับช่วงชั้น

1.2) กำหนดแนวทางการประเมินที่เหมาะสม

- ความสามารถจริงของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยการประเมินจากครูผู้สอน

- การมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า และเขียนเป็นรายงาน

- ผลงานเชิงประจักษ์ต่างๆ เกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ที่รวบรวมและนำเสนอในรูปแบบแฟ้มสะสมงาน

- การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบ หรือโดยวิธีทดสอบแบบอื่นๆ

- วิธีการอื่นที่เห็นว่าเหมาะสม

1.3) กำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้ตัดสินผลคุณภาพการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

1.4) กำหนดแนวทางการส่งเสริมพัฒนา ปรับปรุง ผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

2) ประกาศแนวทางและวิธีการประเมินดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ

3) สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำกรประเมิน สรุปรวบรวมข้อมูล และตัดสินผลการประเมิน

4) กรรมการดำเนินการประเมินนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรและสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบและเสนอให้ผู้บริหารอนุมัติผลต่อไป

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการดำเนินการในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ดังนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษากำหนดเกณฑ์และแนวทางการประเมิน จากนั้นประกาศแนวทางและวิธีการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบแล้ว นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการเพื่ออนุมัติ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

อัญญารัตน์ เจริญพุดผินารอด (2546) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่าแบบประเมินที่เกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ ได้แก่ แบบประเมินทักษะการอ่าน มีตัวบ่งชี้คือความเข้าใจในการอ่าน และแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์มีตัวบ่งชี้ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสัมพันธ์และวิเคราะห์หลักการ

อนันดา สันฐิติวิณิชย์ (2551) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลการประเมินคุณภาพ คู่มือการพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ คู่มือมีคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสมและด้านอรรถประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

วสุ คุรุเสถียรพร (2552) ได้วิจัยเรื่องแนวทางดำเนินการวัดความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนสื่อความ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา พบว่า

1) ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆได้นำมาตรฐานไปประยุกต์ใช้กับวิชาของตนเอง และต้องคำนึงถึงสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอน โดยมีการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ประเด็น คือ ด้านการอ่าน ด้านการคิดวิเคราะห์และด้านการเขียนสื่อความ

2) ในกรณีที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน โรงเรียนจะให้ครูผู้สอนรายวิชานั้นๆเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขผลการประเมินให้กับนักเรียน หรือบางโรงเรียนได้จัดให้มีกระบวนการติดตามงานนักเรียนก่อนที่จะมีการตัดสินผลการเรียน เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้

3) การรายงานผลการประเมินเกี่ยวกับการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ พบว่า มีการรายงานผลการประเมิน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อที่จะได้ช่วยกันดูแลนักเรียน และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนได้

4) การอนุมัติผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ช่วงชั้นที่ 1, 2 และ 3 เป็นการประเมินผลรายปี คือ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง สำหรับช่วงชั้นที่ 4 เป็นการประเมินผลรายภาค คือ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ชยพร กระจ่างทอง (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับเพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากและการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยนำไปทดลองใช้พบว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

สุพัตรา สงกลีน (2552) ได้วิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ สำหรับนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่า นักเรียนเตรียมทหารมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงสุด คือมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 75.67 รองลงมาคือ ความสามารถในการเขียนสื่อความ มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 70.78 และมีความสามารถในการอ่านต่ำสุดคือมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 60.33

10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ธีระนุช ทีปะपाल (2531) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า

1) ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยมากในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์วิชาภาษาไทย การศึกษาเอกสารต่างๆ และนำไปใช้ในการเรียนการสอน ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร ลักษณะของเนื้อหา รายวิชาบังคับ และวิชาเลือกภาษาไทย และประโยชน์รายวิชาเลือก ยกเว้นการจัดบริการ ทางด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาซึ่งทางโรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งผู้บริหารเห็นด้วยมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นด้วยน้อย

2) ด้านวิธีสอนและกิจกรรม เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบต่างๆ ผู้บริหารเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้วิธีสอนแบบต่างๆมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นด้วยน้อย ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นสอดคล้องกันว่าน้อย

3) ด้านสื่อการสอน ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นสอดคล้องกันว่า ครูภาษาไทย ใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยน้อย

4) ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากใน เรื่องวิธีการและเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

เต็มดวง เสวตจินดา (2532) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดน ภาคใต้ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการใช้สื่อการสอนและพัฒนางานด้านสื่อการสอน คือ ขาดแคลนงบประมาณ ไม่มีสื่อการสอนให้เลือกใช้ตามเนื้อหา ไม่มีความรู้ในการเลือกและ การผลิตสื่อการสอน

ชิตชนก เชิงเซาว์ (2533) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยพูดกับครูในห้องเรียนได้ในระดับดี แต่ใช้ภาษาไทยพูดกับครูนอกห้องเรียน มีความสามารถในการฟังภาษาไทยได้ในระดับปานกลาง และพบว่า นักเรียนอ่านหนังสือ ภาษาไทยนอกเวลาน้อย เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือภาษาไทยน้อยและไม่น่าสนใจ และในชีวิตประจำวันจะใช้ภาษามลายูท้องถิ่นเกือบทั้งหมด ส่วนสภาพและปัญหา

การเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า สภาพห้องเรียนโดยทั่วไป อยู่ในเกณฑ์ดี มีอุปกรณ์การเรียน การสอนพอสมควร บทเรียนเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับ วัฒนธรรม ประเพณี หรือความเชื่อของท้องถิ่น ครูส่วนมากขาดทักษะในการผลิตสื่อการสอน ไม่สามารถสอนได้ครบตามแผนการสอน ขาดทักษะในการวัดและประเมินผลและเป็นผู้ที่สำเร็จ การศึกษาในวิชาเอกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาไทย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิง บรรยาย (descriptive research) ประเภทการสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยดำเนินการ วิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและวารสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนหรือวิธีการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน
- 1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน
- 1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดกรอบทฤษฎีในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูภาษาไทย จำนวน 547 คน ประชากรผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ จำนวน 156 คน และนักวิชาการศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ จำนวน 14 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูภาษาไทย จำนวน 353 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 คน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ และนักวิชาการศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน

6 คน ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คือ ครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 353 คน ผู้วิจัย คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน (Yamane, 1973: 886) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ศึกษา
 e = ขนาดความคลาดเคลื่อนของค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ไม่เกิน ± 1 (0.01%)

แทนค่า N เท่ากับ 547
 e เท่ากับ 0.01

เพราะฉะนั้น

$$n = \frac{547}{1+547(0.01)^2}$$

$$= 353$$

2. กลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการจัดการเรียนรู้ คือ ครูภาษาไทยในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จังหวัดละ 2 คน รวม 6 คน

3. กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยเลือกจากการแบ่งขนาดโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ เล็ก กลางและใหญ่ สุ่มขนาดละ 1 คน ทั้งสามจังหวัด รวม 9 คน นักวิชาการศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จังหวัดละ 2 คน รวม 6 คน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. แบบสอบถามครูภาษาไทยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 23 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้การเรียนรู้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียด หลักการ แนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นในการสอบถาม

- 2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
- 3) กำหนดประเด็นคำถามและลักษณะข้อคำถามของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง
- 4) สร้างแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถามตามประเด็นข้างต้น
- 5) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องและวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษา IOC (Item Objective Congruence Index) ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้เพิ่มจำนวนเทคนิคการจัดการเรียนรู้ในตอนที่ 2 ข้อ 2.2 และแก้ไขในส่วนของภาษาในตอนที่ 3 ข้อ 1.4
- 6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 30 ชุด ในจังหวัดสงขลา และสตูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cranbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดคุณภาพเครื่องมือให้มีค่าความเที่ยงมากกว่า 0.5 ตามทฤษฎีของ Rovinelli และ Hambleton (1980) ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95
- 7) นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แบบสังเกตแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้สอน เป็นการบันทึกข้อมูลส่วนตัวของครูภาษาไทย ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เพศ ระดับชั้นที่สอน วัน เดือน ปี และเวลาในการสังเกต

ตอนที่ 2 รายการสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียด หลักการ แนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน
- 2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้จากตำรา เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้
- 3) กำหนดประเด็นในการสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ และประมวลผลจากการตอบแบบสอบถามของครู
- 4) ดำเนินการสร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน 4 ด้านที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
- 5) หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำรายละเอียดที่ควรปรับปรุง ดังนี้
 - ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แก้ไขข้อ 2.15 2.16 และ 2.17 โดยเพิ่มจำนวนเทคนิคให้มากขึ้น
- 6) นำแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) สังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในจังหวัดสงขลาและสตูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 โรงเรียน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง
- 7) นำข้อมูลที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้และดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียด หลักการ แนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นและข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3) จัดทำแนวการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญที่พบจากการตอบแบบสอบถามและการสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนมา กำหนดเป็นข้อคำถาม

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5) หาคูณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

6) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา ในจังหวัดสงขลาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของการใช้ภาษา

7) จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับ
กลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแต่ละประเภท ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

4.1.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษเอกชนจังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส เพื่อขอความ
ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามบางส่วนทางไปรษณีย์ พร้อมกับสำเนา
หนังสือขอความร่วมมือของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแนบซองเปล่าติด
แสตมป์และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัยเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนมา แบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัย
นำส่งด้วยตนเอง รวมทั้งหมด 353 ฉบับ

4.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ส่งกลับทางไปรษณีย์และรับคืนด้วย
ตนเอง มาเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
89.80

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

4.2.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อ
ขออนุญาตสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างในการสังเกต

4.2.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับครูภาษาไทยที่ผู้วิจัยขอสังเกตการจัดการ
เรียนรู้ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสังเกตการจัดการเรียนรู้และขออนุญาตบันทึกภาพการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้

4.2.3 ผู้วิจัยสังเกตการจัดการเรียนรู้และจัดบันทึกพฤติกรรมกรรมการจัดการ
เรียนรู้ของครูและพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแบบบันทึกการสังเกต ทั้งนี้ ในการสังเกต
ผู้วิจัยไม่เข้าไปมีบทบาทในชั้นเรียน

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

4.3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดต่อกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

4.3.2 ผู้วิจัยติดต่อกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ โดยแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาสัมภาษณ์ และขออนุญาตบันทึกเสียง เพื่อความถูกต้องของข้อมูล

4.3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษาเป็นรายบุคคลและจัดบันทึกในรูปแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการใช้เครื่องมือแต่ละประเภทมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยการคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายของค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.56 - 4.00	ระดับมากที่สุด
2.56 - 3.55	ระดับมาก
1.56 - 2.55	ระดับน้อย
1.00 - 1.55	ระดับน้อยที่สุด หรือไม่ปฏิบัติ

5.2 ข้อมูลจากแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นแต่ละด้านที่กำหนดไว้ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะความเรียง

5.3 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่กำหนดไว้และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยและแบบสัมภาษณ์ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา แบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

- 2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ตารางที่ 2)
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ตารางที่ 3)
- 2.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตารางที่ 4)
- 2.4 การประเมินผลการเรียนรู้ (ตารางที่ 5)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

- 3.1 ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ตารางที่ 6)
- 3.2 ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ตารางที่ 7)
- 3.3 ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตารางที่ 8)
- 3.4 ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้ (ตารางที่ 9)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

- 1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 1.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

- 5.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 5.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 5.4 การประเมินผลการเรียนรู้
- 5.5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

- 6.1 แนวทางแก้ไขปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 6.2 แนวทางแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 6.3 แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 6.4 แนวทางแก้ไขปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (N=317)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	32	10.09
หญิง	285	89.91
2. อายุ		
20-29 ปี	184	58.04
30-39 ปี	108	34.07
40-49 ปี	21	6.62
50 ปีขึ้นไป	4	1.27
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	309	97.48
ปริญญาโท	6	1.89
อื่นๆ	2	0.63
4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย		
1-5 ปี	231	72.87
6-10 ปี	58	18.30
10 ปีขึ้นไป	28	8.83
5. หน้าที่อื่นๆ ที่ท่านรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน		
ไม่มี	119	37.54
มี	198	62.46

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (N=317)	ร้อยละ
6. การอบรม/สัมมนา/ประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้		
การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน		
ไม่เคย	228	71.92
เคย	89	28.08
7. ได้รับการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่าน		
คิดวิเคราะห์และเขียน จากนักวิชาการศึกษา		
ไม่เคย	272	85.80
เคย	45	14.20
8. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน		
คิดวิเคราะห์และเขียน		
ไม่เคย	279	88.01
เคย	38	11.99

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.91 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.09 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.04 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.07 วุฒิการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 97.48 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 1.89 มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.87 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.30

ครูมีหน้าที่อื่นที่รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน คิดเป็นร้อยละ 62.46 ครูไม่เคยเข้าอบรม/สัมมนา/ประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คิดเป็นร้อยละ 71.92 ครูไม่เคยได้รับการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จากนักวิชาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.80 และครูไม่เคยไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คิดเป็นร้อยละ 88.01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม
 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
 คะแนนระดับปฏิบัติในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครู
 ภาษาไทย

การออกแบบการจัดการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. วิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผล	2.83	1.03	มาก
2) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินผลและกิจกรรม (Backward Design)	0.28	0.88	น้อยที่สุด
2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) จัดทำคนเดียว	2.84	0.87	มาก
2) วางแผนและจัดทำร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	2.64	0.70	มาก
3) วางแผนและจัดทำร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.40	0.72	น้อย

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย

การออกแบบการจัดการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3. ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน			
คติวิเคราะห์และเขียน			
1) แผนการจัดการเรียนรู้รายภาค	2.72	0.77	มาก
2) แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย	2.60	0.77	มาก
3) แผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ	2.50	0.79	น้อย
4) แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะเนื้อหาที่จะสอน	2.42	0.87	น้อย
4. การจัดสาระการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์			
และเขียน			
1) จัดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมหรือ	2.67	0.70	มาก
สิ่งแวดล้อมของผู้เรียน			
2) จัดเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	2.74	0.74	มาก
3) จัดเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจและความถนัด	2.64	0.72	มาก
ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล			
5. บุคคลที่ให้คำแนะนำในการออกแบบการจัดการ			
เรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) นักวิชาการศึกษา	1.74	0.84	น้อย
2) ผู้บริหารสถานศึกษา	2.15	0.85	น้อย
3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	2.69	0.74	มาก
4) เพื่อนครูภาษาไทย	2.65	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติ ดังนี้

1. การเลือกวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผลมากที่สุด รองลงมา คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (backward design) โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินผลและกิจกรรม

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คนเดียวมากที่สุด รองลงมา คือ วางแผนและจัดทำร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วางแผนและจัดทำร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ตามลำดับ

3. ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายภาคมากที่สุด รองลงมา คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย แผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ และแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะเนื้อหาที่จะสอน ตามลำดับ

4. การจัดสาระการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูจัดเนื้อหาจากง่ายไปหายากมากที่สุด รองลงมา คือ จัดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมหรือสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน และจัดเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามลำดับ

5. บุคคลที่ให้คำแนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนมากที่สุด คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รองลงมา คือ เพื่อนครูภาษาไทย ผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการศึกษา ตามลำดับ

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 3 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน			
1) วิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญและจุดประสงค์ของผู้เขียน	2.74	0.75	มาก
2) จับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ	2.72	0.71	มาก
3) วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	2.58	0.68	มาก
4) วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านอย่างหลากหลาย	2.51	0.67	น้อย
2. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน			
1) การอภิปราย	2.63	0.79	มาก
2) การแบ่งกลุ่มทำงาน	2.70	0.76	มาก
3) การอ่านแบบร่วมมือ	2.60	0.68	มาก
4) SCAN & RUN (อ่านคร่าวๆ อ่านอย่างรวดเร็ว)	2.14	0.65	น้อย
5) SQ3R /4R (Survey , Question, Read , Record, Recite ,Reflect) (อ่านคร่าวๆ ตั้งคำถาม อ่านละเอียด จดบันทึก ทบทวน สะท้อนการคิด)	2.22	0.74	น้อย
6) KWL PLUS (Know Want Learned Plus) (สิ่งที่รู้มาแล้ว สิ่งที่อยากรู้ สิ่งที่เรียนรู้ ทบทวน)	1.98	0.70	น้อย
7) 5W1H (Who, What ,Where ,When ,Why, How) (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม อย่างไร)	2.17	0.94	น้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์			
1) วิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน	2.81	0.75	มาก
2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุและผลในเรื่อง	2.53	0.62	น้อย
3) วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	2.69	0.73	มาก
4) วิเคราะห์การใช้ภาษา	2.51	0.65	น้อย
4. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์			
1) การใช้คำถาม	2.90	0.72	มาก
2) การใช้แผนผังกราฟิก หรือ แผนภาพความคิด	2.46	0.71	น้อย
3) การอภิปราย	2.47	0.74	น้อย
4) การคิดออกเสียง (Think Aloud)	2.21	0.68	น้อย
5) การแบ่งกลุ่มคิด (คิดคู่, คิดกลุ่ม)	2.43	0.80	น้อย
6) เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ	1.98	0.69	น้อย
5. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน			
1) เขียนแผนผังความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจ บทเรียนต่างๆจากสิ่งที่อ่าน	2.72	0.75	มาก
2) เขียนความเรียงสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน	2.79	0.80	มาก
3) เขียนความเรียงเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	2.48	0.64	น้อย
4) เขียนขยายความจากเรื่องที่อ่าน	2.45	0.72	น้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
6. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน			
1) การแบ่งกลุ่มเขียน	2.72	0.69	มาก
2) การเขียนแผนภาพความคิด	2.67	0.71	มาก
3) แลกเปลี่ยนกันอ่านและตรวจงานเขียน (Shared Writing)	2.52	0.63	น้อย
4) การเขียนภายใต้คำแนะนำของครู (Guided Writing)	2.53	0.71	น้อย
5) การเขียนอย่างอิสระ (Independent Writing)	2.29	0.81	น้อย
6) การใช้เทคนิค SCPC (Suggest-Choose-Plan-Compose) (การแนะนำ การเลือกหัวข้อ การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียง)	2.01	0.82	น้อย

จากตารางที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน พบว่า ครูให้นักเรียนวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญและจุดประสงค์ของผู้เขียนมากที่สุด รองลงมา คือ จับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านอย่างหลากหลาย ตามลำดับ

2. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน พบว่า ครูใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มทำงานมากที่สุด รองลงมา คือ การอภิปราย การอ่านแบบร่วมมือ SQ3R/4R (Survey Question Read Record Recite Reflect) (อ่านคร่าวๆ ตั้งคำถาม อ่านละเอียด จดบันทึกทบทวน สะท้อนการคิด) 5W1H (Who What Where When Why How) (ใคร ทำอะไร ที่ไหนเมื่อไหร่

ทำไม อย่างไร) SCAN & RUN (อ่านคร่าวๆ อ่านอย่างรวดเร็ว) และ KWL PLUS (Know Want Learned Plus) (สิ่งที่รู้มาแล้ว สิ่งที่ยากรู้ สิ่ง que เรียนรู้ ทบทวน) ตามลำดับ

3. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่อง que อ่านมากที่สุด รองลงมา คือ วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่อง que อ่าน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุและผลในเรื่อง และวิเคราะห์การใช้ภาษา ตามลำดับ

4. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูใช้เทคนิคการใช้คำถามมากที่สุด รองลงมา คือ การอภิปราย การใช้แผนผังกราฟิก หรือ แผนภาพความคิด การแบ่งกลุ่มคิด (คิดคู่, คิดกลุ่ม) การคิดออกเสียง (Think Aloud) และเทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ ตามลำดับ

5. ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน พบว่า ครูให้นักเรียนเขียนความเรียงสรุปความเข้าใจเรื่อง que อ่านมากที่สุด รองลงมา คือ เขียนแผนผังความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจบทเรียน เขียนความเรียงเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่อง que อ่านอย่างมีเหตุผล และเขียนขยายความจากเรื่อง que อ่าน ตามลำดับ

6. การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน พบว่า ครูใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มเขียนมากที่สุด รองลงมา คือ การเขียนแผนภาพความคิด เขียนภายใต้คำแนะนำของครู (Guided Writing) แลกเปลี่ยนกันอ่านและตรวจงานเขียน (Shared Writing) เขียนอย่างอิสระ (Independent Writing) และการใช้เทคนิค SCPC (Suggest-Choose-Plan-Compose) (การแนะนำ การเลือกหัวข้อ การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียง) ตามลำดับ

2.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ตารางที่ 4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การใช้สื่อ			
1.1 หลักการเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน			
1) สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	2.62	0.75	มาก
2) ตอบสนองความต้องการและความสนใจของ นักเรียน	2.66	0.67	มาก
3) สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม ให้แก่นักเรียน	2.59	0.79	มาก
4) เหมาะสมกับวัย ความรู้และประสบการณ์ของ นักเรียน	2.61	0.73	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย

การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.2 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน			
คติวิเคราะห์และเขียน			
1) สื่อสิ่งพิมพ์			
- แผนภาพ แผนภูมิ	2.67	0.74	มาก
- หนังสือพิมพ์	2.85	0.74	มาก
- วารสาร นิตยสาร	2.74	0.75	มาก
- หนังสือนิทาน เรื่องสั้น นิยาย นวนิยาย	3.00	0.70	มาก
- สูจิบัตรการแสดง	2.05	0.65	น้อย
- แผ่นพับโฆษณาประชาสัมพันธ์	2.25	0.74	น้อย
- เพลง	2.06	0.81	น้อย
2) สื่ออิเล็กทรอนิกส์			
- คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	1.81	0.84	น้อย
- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)	1.61	0.68	น้อย
- การสอนทางไกล (e-learning)	1.50	0.68	น้อยที่สุด
- ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)	1.59	0.75	น้อย

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย

การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.3 ขั้นตอนการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน	2.97	0.71	มาก
2) ช้่นจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.85	0.78	มาก
3) ช้่นสรุป	2.71	0.79	มาก
4) ช้่นประเมินผล	2.58	0.82	มาก
1.4 การผลิตและจัดหาสื่อการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ครูหลายคนร่วมกันจัดทำขึ้น	2.65	0.77	มาก
2) ครูผลิตขึ้นเอง	2.86	0.69	มาก
3) จัดซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน	2.44	0.81	น้อย
4) จัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว	2.26	0.82	น้อย
5) ครูขอความอนุเคราะห์สื่อต่างๆ จากชุมชน	1.85	0.74	น้อย
6) ครูและนักเรียนช่วยกันผลิตหรือจัดหา	2.27	0.79	น้อย
2. ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้			
2.1 หลักการเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ใกล้เคียงตัวนักเรียน	3.03	0.71	มาก
2) สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	2.90	0.68	มาก
3) ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน	2.70	0.64	มาก
4) ประหยัดค่าใช้จ่าย	2.72	0.67	มาก
5) มีความปลอดภัย	2.79	0.75	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
2.2 แหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ห้องสมุดโรงเรียน	3.45	0.73	มาก
2) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	1.66	0.67	น้อย
3) ห้องสมุดประชาชน	1.76	0.75	น้อย
4) ห้องสมุดเคลื่อนที่	1.60	0.72	น้อย
5) สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	1.63	0.78	น้อย
6) เว็บไซต์ (website)	3.13	0.86	มาก

จากตารางที่ 4 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติ ดังนี้

1. การใช้สื่อ

1.1 หลักการเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูเลือกใช้สื่อที่ตอบสนองของความต้องการและความสนใจของนักเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับวัย ความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน และสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมให้แก่นักเรียน ตามลำดับ

1.2 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูเลือกใช้สื่อหนังสือนิทาน เรื่องสั้น นิยาย นวนิยายมากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร แผนภาพ แผนภูมิ แผ่นพับโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพลง สื่อบันทึกการแสดงผล คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน (CAI) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และการสอนทางไกล (e-learning) ตามลำดับ

1.3 ขั้นตอนการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูใช้สื่อในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นสรุป และชั้น ประเมินผล ตามลำดับ

1.4 การผลิตและจัดหาสื่อการอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูผลิตขึ้นเอง มากที่สุด รองลงมา คือ ครูหลายคนร่วมกันจัดทำขึ้น จัดซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน ครูและ นักเรียนช่วยกันผลิตหรือจัดหา จัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว และครูขอความอนุเคราะห์สื่อ ต่างๆ จากชุมชน ตามลำดับ

2. การใช้แหล่งการเรียนรู้

2.1 หลักการเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์ และเขียน พบว่า ครูเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ มีความปลอดภัย ประหยัดค่าใช้จ่าย และตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน ตามลำดับ

2.2 แหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ห้องสมุดโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ เว็บไซต์ (website) ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และห้องสมุด เคลื่อนที่ ตามลำดับ

2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตารางที่ 5 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ประเมินก่อนการจัดการเรียนรู้	2.69	0.70	มาก
2) ประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้	2.66	0.67	มาก
3) ประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้	2.87	0.74	มาก
4) ประเมินทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้	2.46	0.70	น้อย
2. ผู้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ครูภาษาไทย	3.11	0.76	มาก
2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	2.90	0.69	มาก
3) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.11	0.80	น้อย
4) ครูหลายคนร่วมกัน	2.04	0.85	น้อย
5) กลุ่มโรงเรียน	1.90	0.86	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3. วิธีการที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน			
คิดวิเคราะห์และเขียน			
1) การใช้คำถาม	2.94	0.77	มาก
2) การใช้แบบสอบถาม	2.58	0.78	มาก
3) การประเมินตนเอง	2.47	0.66	น้อย
4) การให้นักเรียนร่วมกันประเมิน	2.60	0.69	มาก
5) การตรวจผลงาน	2.84	0.84	มาก
6) การสัมภาษณ์	2.18	0.71	น้อย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน			
คิดวิเคราะห์และเขียน			
1) แบบสังเกต	2.80	0.75	มาก
2) แบบวัด	2.63	0.82	มาก
3) แบบสอบถาม	2.51	0.83	น้อย
4) แบบทดสอบ	2.81	0.81	มาก
5) แบบประเมินตนเอง	2.33	0.63	น้อย
5. ผลงานของนักเรียนที่ประเมิน			
1) รายงาน	3.25	0.69	มาก
2) นิทรรศการ	2.21	0.73	น้อย
3) แฟ้มพัฒนางาน	2.18	0.81	น้อย
4) การทำหนังสือเล่มเล็ก	2.00	1.62	น้อย
5) การเขียนแผนภาพความคิด	2.17	0.90	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

การประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
6. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน (เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง)			
1) เกณฑ์แบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics)	0.31	1.62	น้อยที่สุด
2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบอัตราส่วน (เช่น 5/10 8/10)	0.73	1.36	น้อยที่สุด
3) เกณฑ์การให้คะแนนตามคุณภาพ (เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง)	2.56	1.62	มาก

จากตารางที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา คือ ประเมินก่อนการจัดการเรียนรู้ ประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้ และประเมินทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ผู้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูภาษาไทยมากที่สุด รองลงมา คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ครูหลายคนร่วมกัน และกลุ่มโรงเรียน ตามลำดับ

3. วิธีการที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูใช้วิธีการใช้คำถามมากที่สุด รองลงมา คือ การตรวจผลงาน การตรวจแบบทดสอบทั้งปรนัยและอัตนัย การให้นักเรียนร่วมกันประเมิน การใช้แบบสอบถาม การประเมินตนเอง และการสัมภาษณ์ ตามลำดับ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูใช้แบบทดสอบมากที่สุด รองลงมา คือ แบบสังเกต แบบวัด แฟ้มสะสมงาน แบบสอบถาม และแบบประเมินตนเอง ตามลำดับ

5. ผลงานของนักเรียนที่ประเมิน พบว่า ครูใช้รายงานมากที่สุด รองลงมา คือ นิทรรศการ แฟ้มพัฒนางาน การเขียนแผนภาพความคิด และการทำหนังสือเล่มเล็ก ตามลำดับ

6. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน พบว่า ครูใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบเกณฑ์การให้คะแนนตามคุณภาพ (เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง)มากที่สุด รองลงมา คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบอัตราส่วน (เช่น 5/10 8/10) และเกณฑ์แบบรูบริกส์ (scoring rubrics) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

3.1 ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 6 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนระดับปัญหาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครู ภาษาไทย

ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียมการจัดการเรียนรู้	2.58	0.70	มาก
2) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.59	0.85	มาก
3) มีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้	2.69	0.72	มาก
4) ขาดการประสานงานกับเพื่อนครูในการเตรียมการจัดการเรียนรู้	2.60	0.79	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย

ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
2. ปัญหาในการเลือกเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้			
การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ขาดผู้แนะนำ	2.66	0.72	มาก
2) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.51	0.65	น้อย
3) เนื้อหาไม่ตอบสนองของความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างของนักเรียน	2.52	0.64	น้อย
4) เนื้อหาไม่เหมาะสมกับพัฒนาการและประสบการณ์พื้นฐานของนักเรียน	2.48	0.61	น้อย
3. ปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน			
คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	2.52	0.68	น้อย
2) ขาดผู้แนะนำในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	2.56	0.67	มาก
3) ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.45	0.73	น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย

ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
4. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิธีสอนและเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	2.55	0.63	น้อย
2) ประสบการณ์น้อยและยังไม่มี ความชำนาญ	2.56	0.69	มาก
3) วิธีสอนและเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับนักเรียน	2.50	0.65	น้อย

จากตารางที่ 6 ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของ ครูภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูมีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา คือ ขาดการประสานงานกับเพื่อนครูในการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ปัญหาในการเลือกเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูขาดผู้แนะนำมากที่สุด รองลงมา คือ เนื้อหาไม่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาไม่เหมาะสมกับพัฒนาการและประสบการณ์พื้นฐานของนักเรียน ตามลำดับ

3. ปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องมากที่สุด รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

4. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูประสบการณ้น้อยและยังไม่มี ความชำนาญมากที่สุด รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิธีสอนและเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีสอนและเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ

3.2 ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน			
1) กิจกรรมไม่ตอบสนองของความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน	2.61	0.70	มาก
2) นักเรียนมีพื้นฐานความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน	2.76	0.73	มาก
3) นักเรียน (บางส่วน) อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านหนังสือไม่คล่อง	2.79	0.79	มาก
4) นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	2.93	0.77	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
2. ปัญหาที่เกิดจากครู			
1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.57	0.74	มาก
2) ขาดผู้แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.66	0.79	มาก
3) กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.38	0.72	น้อย
4) เวลาเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	2.58	0.80	น้อย
5) ขาดความรู้เรื่องนวัตกรรม การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน	2.46	0.77	น้อย

จากตารางที่ 7 ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียน (บางส่วน) อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านหนังสือไม่คล่อง นักเรียนมีพื้นฐานความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน และกิจกรรมไม่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน ตามลำดับ

2. ปัญหาที่เกิดจากครู พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา คือ เวลาเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดความรู้เรื่องนวัตกรรม การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามลำดับ

3.3 ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ตารางที่ 8 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน			
คติวิเคราะห์และเขียน			
1) สื่อมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	2.79	0.78	มาก
2) สื่อที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	2.77	0.77	มาก
3) ไม่มีเวลาเตรียมสื่อ	2.74	0.73	มาก
4) ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้	2.78	0.76	มาก
และผลิตสื่อ			
5) ขาดวัสดุและงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อ	2.80	0.79	มาก
6) ขาดสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การ	2.81	0.72	มาก
เรียนรู้			
7) ขาดทักษะในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็น	2.73	0.83	มาก
8) สื่ออยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้งานได้	2.76	0.80	มาก
9) สื่อที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของ	2.58	0.83	มาก
นักเรียน			
10) ขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อ	2.84	0.76	มาก
11) ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนการสอนใน	2.67	0.85	มาก
โรงเรียน			
12) ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อ	2.70	0.81	มาก
13) ไม่มีการเก็บรักษาสื่อให้เป็นระบบ	2.72	0.81	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ) แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนระดับปัญหาในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย

ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
2.ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน			
1) ครูขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.58	0.73	มาก
2) นักเรียนขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้	2.71	0.67	มาก
3) แหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	2.52	0.72	น้อย
4) แหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่เหมาะสมกับวัยระดับชั้น ความรู้ ประสบการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล	2.50	0.69	น้อย

จากตารางที่ 8 ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

1.ปัญหาด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อมากที่สุด รองลงมา คือ ขาดสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ขาดวัสดุและงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อสื่อ สื่อมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้และผลิตสื่อ สื่อที่มีอยู่ไม่ทันสมัย สื่ออยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้งานได้ ไม่มีเวลาเตรียมสื่อ ขาดทักษะในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ ไม่มีการเก็บรักษาสื่อให้เป็นระบบ ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อ ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน และสื่อที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน ตามลำดับ

2. ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า นักเรียนขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้มากที่สุด รองลงมา คือ ครูขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ ประสบการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.4 ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนระดับปัญหาในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครู ภาษาไทย

ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาในการประเมินผลการเรียนรู้			
การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน			
1) ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้	2.48	0.78	น้อย
2) ไม่สามารถจัดเวลาสำหรับการประเมินผลได้	2.40	0.78	น้อย
3) นักเรียนมีจำนวนมาก ไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงได้	2.47	0.76	น้อย
4) มีความยุ่งยากในการสร้างเครื่องมือการประเมินให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	2.49	0.73	น้อย
5) จำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมากเกินไป	2.56	0.68	มาก
6) ข้อทดสอบที่ใช้ในการประเมินไม่มีมาตรฐานเพียงพอ	2.55	0.68	น้อย
7) ขาดเอกสาร คู่มือและระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้	2.63	0.70	มาก

จากตารางที่ 9 ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย พบว่า ครูขาดเอกสาร คู่มือและระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ จำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมากเกินไป ข้อทดสอบที่ใช้ในการประเมินไม่มีมาตรฐานเพียงพอ มีความยุ่งยากในการสร้างเครื่องมือการประเมินให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ นักเรียนมีจำนวนมาก ไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงได้ และไม่สามารถจัดเวลาสำหรับการประเมินผลได้ ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

4.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

สภาพการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย พบว่า ครูจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ไม่มีการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ และจัดสาระการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับเวลา ความต้องการและความสนใจของนักเรียน

4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภาษาไทย พบว่า ครูมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบ คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชี้นำจัดกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นสรุป ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น และจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน ครูให้นักเรียนวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญและจุดประสงค์ของผู้เขียน ให้นักเรียนจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย ให้นักเรียนวิเคราะห์การใช้ภาษา เขียนแผนผังความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆจากสิ่งที่อ่าน ให้นักเรียนเขียนสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่านและเขียนความเรียงเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ครูใช้วิธีการสอนไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและแบ่งกลุ่มทำงาน ครูไม่มีวิธีการกระตุ้นและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เท่าที่ควร จนบางครั้งทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่มีการพูดคุยโต้ตอบกันระหว่างครูและนักเรียน ถึงแม้ครูจะพยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัยก็ตาม และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับเวลา ส่วนใหญ่จะสอนเกินเวลาที่กำหนด

4.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สภาพการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ของครูภาษาไทย พบว่า ครูใช้สื่อการเรียนรู้ในชั้น นำเข้าสู่บทเรียน สื่อส่วนใหญ่ที่ครูใช้ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย และเป็นสื่อ การเรียนรู้ที่ทำขึ้นเอง หาง่ายในท้องถิ่น นอกจากนี้ ครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ครูเตรียมสื่อสำหรับการ จัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เนื่องจากสื่อส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถ นำมาใช้งานได้ อีกทั้งขาดวัสดุและงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อ นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อ ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อย นักเรียนจึงใช้สื่อในการปฏิบัติกิจกรรมได้ไม่ทั่วถึง ส่วนใหญ่ครูจึง แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ใช้สื่อร่วมกัน แหล่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน คือ ห้องสมุดโรงเรียน เนื่องจากสภาพปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ครูจึงไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้ นอกบริเวณโรงเรียนได้

4.4 การประเมินผลการเรียนรู้

สภาพการประเมินผลการเรียนรู้ของครูภาษาไทย พบว่า ครูกำหนดการประเมินผล ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตร ครูใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินผล การเรียนรู้ไม่หลากหลาย ครูประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนเพียงคนเดียว ครูไม่จัดทำเครื่องมือการ ประเมินผลการเรียนรู้ไว้เป็นหลักฐานชัดเจน จึงไม่สามารถทราบเกณฑ์การประเมินผลนักเรียน ขาดการจดบันทึกผลการประเมินจึงไม่สามารถแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบได้ทันที

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน

5.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

1) การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบการ จัดการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผล เนื่องจากขาด ความรู้ความเข้าใจและผู้ให้คำแนะนำ ส่วนครูบางคนที่เคยเข้าอบรมจะออกแบบการจัดการเรียนรู้ แบบย้อนกลับ (backward design) แต่ไม่แน่ใจว่าออกแบบถูกต้องหรือไม่ ครูส่วนใหญ่เห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีรูปแบบไม่แน่นอน การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่สำคัญ

ของฝ่ายวิชาการโรงเรียน เพราะส่วนใหญ่การกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนแต่ละภาคเรียนจะมีการประชุมร่วมกับฝ่ายวิชาการโรงเรียน จากนั้นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จึงแนะนำให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหาตามที่ประชุม

2) การสัมภาษณ์นักวิชาการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (backward design) และไม่เคยได้รับการอบรม เพราะข้อจำกัดในการเดินทางจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครูไม่สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตร เนื่องจากนักเรียนบางส่วนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ครูจึงต้องปรับรูปแบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งครูมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากอินเทอร์เน็ต โดยหลีกเลี่ยงการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ขัดต่อหลักศาสนา

5.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ครูส่วนใหญ่สอนไม่ครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แบบแบ่งกลุ่มทำงาน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น ครูบางคนใช้ภาษามลายูถิ่นอธิบายเนื้อหาบทเรียนแทนการใช้ภาษาไทย ครูที่ไม่จบการสอนภาษาไทยไม่มีเทคนิค ทักษะการสอนให้นักเรียนอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้ ส่วนครูที่จบใหม่ถ่ายทอดเนื้อหาไม่เป็น

2) การสัมภาษณ์นักวิชาการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการสอนแบบเดิม คือ การสอนแบบบรรยาย อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยทำได้ไม่ครบตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนบางส่วนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ไม่ครบถ้วนตามหลักสูตร และครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการสอนภาษาไทยจึงทำให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

5.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1) การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ครูใช้สื่อบัตรคำมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทหนังสือพิมพ์ หนังสือนิตยสาร ที่ส่วนใหญ่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ ครูส่วนใหญ่ใช้งบประมาณส่วนตัวมาผลิตสื่อ โดยใช้สื่อที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ปรับปรุงสื่อที่มีอยู่จากการผลิตร่วมกับนักเรียน โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้มีการจัดซื้อสื่อ จึงทำให้สื่อมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการของ

นักเรียน นอกจากนี้ ครูไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียนได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้นอกสถานที่

2) การสัมภาษณ์นักวิชาการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตสื่อด้วยตนเอง โดยบางโรงเรียนมีเงินสนับสนุนการผลิตสื่อ แต่บางโรงเรียนไม่มีเงินสนับสนุน ครูจึงต้องออกค่าใช้จ่ายเอง ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อประเภทหนังสือนวนิยาย และหนังสือพิมพ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักศาสนา เพื่อสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยครูให้นักเรียนเลือกหนังสือที่สนใจ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ส่วนแหล่งการเรียนรู้ที่ครูใช้คือ ห้องสมุดโรงเรียนและเว็บไซต์ ปัญหาที่พบ คือ ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้บ่อยและไม่มีความหลากหลาย ซึ่งมีสาเหตุมาจากครูขาดผู้แนะนำและขาดงบประมาณในการผลิตสื่อ จึงทำให้สื่อมีจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียนได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้

5.4 การประเมินผลการเรียนรู้

1) การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ครูส่วนใหญ่ประเมินผลการเรียนรู้ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบอัตนัย โดยมอบหมายงานให้นักเรียนทำการบ้านแล้วตรวจให้คะแนน ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ แต่ไม่จัดทำเป็นเครื่องมือประเมินผลที่เป็นหลักฐาน ครูไม่สามารถวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่าจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมาก ทำให้ครูไม่สามารถประเมินนักเรียนได้ครบตามจำนวนจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูไม่สามารถจัดการประเมินผลการเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง เพราะนักเรียนขาดเรียนบ่อย

2) การสัมภาษณ์นักวิชาการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ประเมินผลการเรียนรู้ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีครูภาษาไทย และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ ครูใช้คำถามและการตรวจแบบทดสอบทั้งปรนัยและอัตนัยในการประเมิน โดยใช้แบบทดสอบ และแบบสังเกตเป็นเครื่องมือในการประเมิน ผลงานของนักเรียนที่ประเมินมากที่สุด คือ รายงาน แต่ปัญหาที่พบ คือ ครูส่วนใหญ่ขาดคู่มือและระเบียบการประเมิน และจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมาก ทำให้ครูไม่สามารถประเมินนักเรียนได้ครบตามจำนวนจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

5.5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

การสัมมนาฯ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษาและเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน นอกเหนือจาก 4 ด้าน ดังที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ดังนี้

1) ครูและนักเรียนใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสนทนากันระหว่างการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนส่วนมากอ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้ จึงเกิดความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในระดับชั้นเดียวกัน เวลาในการจัดกิจกรรมจึงไม่เพียงพอ และสอนได้ไม่ครบตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะครูต้องพยายามสอนให้นักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยให้ได้ก่อนที่จะเริ่มการสอนในชั้นตอนต่อไป ดังนั้น การสอนให้นักเรียนอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจึงสอนได้ยาก

2) ครูส่วนใหญ่ไม่จบสาขาการสอนภาษาไทยโดยตรง จึงขาดความรู้ ทักษะการสอน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เพียงพอ และจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ครูย้ายออกนอกพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงเกิดความไม่ต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน

3) ครูมีภาระงานมากเกินไป นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน เช่น ครูประจำชั้นงานวิชาการ งานธุรการ ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมและจัดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพเท่าที่ควร

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรจัดอบรมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ในเรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) พร้อมทั้งให้คำแนะนำ อธิบายข้อดี ข้อเสีย หรือความแตกต่างของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบ เพื่อที่ครูจะได้นำไปพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของตนเองต่อไป อีกทั้งโรงเรียนควรจัดคาบเรียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น และควรเพิ่มอัตราครูภาษาไทย ที่จบสาขาภาษาไทยโดยตรงให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน หรือจ้างครูภาษาไทยที่ใช้ภาษาไทยสื่อสารได้ถูกต้องชัดเจนทดแทน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยเน้น

เนื้อหาให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านค่าง่ายๆ และพัฒนาไปจนสามารถอ่านเป็นเรื่องราวได้ รวมไปถึงทดสอบความสามารถด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน

6.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และมีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครูควรร่วมมือกันในการพัฒนาเทคนิค เลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดอบรมทักษะการใช้ภาษาไทยของครูให้ถูกต้อง ทั้งด้านการอ่านและการเขียน เพื่อที่ครูจะได้นำความรู้อย่างทันท่วงทีให้นักเรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งติดตามประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูหลังจากที่ได้รับการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว

6.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสามารถผลิตสื่อได้อย่างเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ปรับปรุงห้องสมุดให้มีจำนวนหนังสือเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น จัดให้มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนรู้ในโรงเรียน และจัดเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยน ยืมสื่อการเรียนรู้ระหว่างครูในหน่วยงานเดียวกัน

6.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองและส่งครูเข้าอบรมในโครงการต่างๆ หลังจากเสร็จสิ้นการอบรมควรมีผู้เชี่ยวชาญมาประเมินการจัดการประเมินผลการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครู นอกจากนี้ ควรแนะนำและส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปผลการวิจัย และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของครูภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถาม

ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-29 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุด คือปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 1-5 ปี ครูส่วนใหญ่มีหน้าที่อื่นที่รับผิดชอบ นอกเหนือจากการสอน และไม่เคยเข้าอบรม/สัมมนา/ประชุม/ศึกษาดูงานหรือได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

2. สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้มากที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายภาค การจัดสาระการเรียนรู้ที่ครูใช้มากที่สุด คือ จัดให้สอดคล้องกับสภาพสังคมหรือสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน บุคคลที่ให้คำแนะนำมากที่สุด คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก จัดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิม การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่สำคัญของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และฝ่ายวิชาการโรงเรียน เพราะส่วนใหญ่การกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนแต่ละภาคเรียน จะต้องมีการ ประชุมร่วมกับฝ่ายวิชาการโรงเรียน จากนั้นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จึงแนะนำให้ครูผู้สอนจัด เนื้อหาตามมติที่ประชุม

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านที่ครูใช้มากที่สุด คือ ให้นักเรียนวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ เทคนิคที่ครูใช้มากที่สุดคือ คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน กิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ที่ครูใช้มากที่สุด คือ ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน เทคนิคที่ครูใช้มากที่สุด คือ การใช้คำถาม กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนที่ครูใช้มากที่สุด คือ ให้นักเรียนเขียนสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เทคนิคที่ครูใช้มากที่สุด คือ การแบ่งกลุ่มเขียน

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมีลำดับขั้นตอนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ครบ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย มีความเหมาะสมกับ นักเรียน เช่น จับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดที่ได้รับจากการอ่าน วิเคราะห์การใช้ภาษาและเขียนแผนผังความคิด

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ไม่ครบถ้วนตาม หลักสูตร และไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

2.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ครูมีหลักในการเลือกใช้สื่อมากที่สุด คือ ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน สื่อส่วนใหญ่ที่ครูใช้ คือ หนังสือนิทาน เรื่องสั้น นิยาย นวนิยาย ขั้นตอนการใช้สื่อที่ครูใช้มากที่สุด คือ ขั้นตอนจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการผลิตและจัดหาสื่อที่ครูใช้มากที่สุด คือ ครูผลิตขึ้นเอง ส่วนแหล่งการเรียนรู้ครูมีหลักการเลือกมากที่สุด คือ ใกล้ตัวนักเรียน แหล่งการเรียนรู้ที่ครูใช้มากที่สุด คือ ห้องสมุดโรงเรียน

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูใช้สื่อการเรียนรู้ในชั้นนำเข้าสู่ บทเรียน สื่อส่วนใหญ่ที่ครูใช้ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย และเป็นสื่อการ เรียนรู้ที่ทำขึ้นเอง หาง่ายในท้องถิ่น

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้งบประมาณส่วนตัวมาผลิตสื่อ โดยใช้สื่อที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อประเภทหนังสือนวนิยาย และหนังสือพิมพ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักศาสนาเพื่อสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยครูให้นักเรียนเลือกหนังสือที่สนใจ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ครูไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้ นอกโรงเรียนได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้นอกสถานที่

2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ช่วงเวลาในการประเมินที่ครูใช้มากที่สุด คือ ประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ผู้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินมากที่สุด คือ ครูภาษาไทย วิธีการที่ครูใช้ในการประเมินมากที่สุด คือ การใช้คำถาม เครื่องมือที่ครูใช้ในการประเมินมากที่สุด คือ แบบทดสอบ ผลงานของนักเรียนที่ประเมินมากที่สุด คือ รายงาน เกณฑ์ส่วนใหญ่ที่ครูใช้ในการประเมิน คือ เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพ

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถกำหนดการประเมินผลการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกัน ประเมินผลงานของเพื่อน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนก่อน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบอัตนัย โดยมอบหมายงานให้นักเรียนทำการบ้านแล้วตรวจให้คะแนน ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ เช่น การตั้งใจเรียน การทำกิจกรรมกลุ่ม แต่ไม่จัดทำเป็นเครื่องมือประเมินผลที่เป็นหลักฐาน

3. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ครูมีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ปัญหาในการเลือกเนื้อหาของครูที่พบมากที่สุด คือ ขาดผู้แนะนำ ปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูที่พบมากที่สุด คือ ขาดผู้แนะนำในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ของครูที่พบมากที่สุด คือ ประสบการณ์น้อยและยังไม่มีคามชำนาญ

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ชี้แจงจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาโดยไม่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ และจัดสาระการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับเวลา ความต้องการและความสนใจของนักเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (backward design) และไม่สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตร เนื่องจากนักเรียนบางส่วนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ อีกทั้งครูมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และครูส่วนใหญ่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากอินเทอร์เน็ต โดยไม่ปรับปรุงให้ตรงกับเนื้อหาและกิจกรรมที่สอน

3.2 ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน คือ นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร จึงใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องคล่องแคล่ว ส่วนปัญหาที่เกิดจากครู คือ ขาดผู้แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูใช้วิธีการสอนไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและแบ่งกลุ่มทำงาน ครูไม่มีวิธีการกระตุ้นและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เท่าที่ควร จนบางครั้งทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ถึงแม้ครูจะพยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัยก็ตาม และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับเวลา ทำให้สอนเกินเวลาที่กำหนด

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ประสบปัญหา สอนไม่ครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูบางคนใช้ภาษามลายูถิ่นอธิบายเนื้อหาบทเรียนแทนการใช้ภาษาไทย ครูที่ไม่จบการสอนภาษาไทยโดยตรงไม่มีความรู้ เทคนิค ทักษะการสอนให้นักเรียนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้ ส่วนครูที่จบใหม่มีประสบการณ์การสอนน้อย ไม่แม่นยำเนื้อหา ถ่ายทอดเนื้อหาไม่เป็น นักเรียนจึงขาดความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาด้านการใช้สื่อ คือ ครูขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อ ส่วนปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ คือ นักเรียนขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูเตรียมสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สื่อส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้งานได้ อีกทั้งขาดวัสดุและงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อ นักเรียนมีโอกาสใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อย แหล่งการเรียนรู้ที่ครูใช้ส่วนใหญ่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน คือ ห้องสมุดโรงเรียน เนื่องจากสภาพปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ครูจึงไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้นอกบริเวณโรงเรียนได้

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตสื่อด้วยตนเอง ครูใช้สื่อ น้อยและไม่มีหลากหลาย สาเหตุมาจากครูขาดผู้แนะนำและขาดงบประมาณในการผลิตสื่อ จึงทำให้สื่อมีจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และไม่สามารถใช้แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียนได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้นอกสถานที่

3.4 ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ครูขาดเอกสาร คู่มือ ระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้ และจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมากเกินไป

ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูกำหนดการประเมินผลการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตร ครูใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ครูประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนเพียงคนเดียว และไม่จัดทำเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ไว้เป็นหลักฐานชัดเจน นักเรียนจึงไม่สามารถทราบเกณฑ์การประเมินผล ทั้งยังขาดการจดบันทึกผลการประเมิน จึงไม่สามารถแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบได้ทันที

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดคู่มือและระเบียบการประเมิน และจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมาก ทำให้ครูไม่สามารถประเมินนักเรียนได้ครบตามจำนวนจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือประเมินผลสำเร็จรูปจากอินเทอร์เน็ต ประเมินผลนักเรียน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของพื้นที่

4. แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.1 แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการออกแบบการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) พร้อมทั้งให้คำแนะนำ อธิบายข้อดีข้อเสีย หรือความแตกต่างของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบ เพื่อที่ครูจะได้นำไปพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของตนเองต่อไป โรงเรียนควรจัดชั่วโมงเรียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นและควรเพิ่มอัตราครูภาษาไทย ที่จบสาขาภาษาไทยโดยตรงให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน หรือจ้างครูภาษาไทยที่ใช้ภาษาไทยสื่อสารได้ถูกต้อง ชัดเจน

4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และมีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครูควรร่วมมือกันในการเลือกเทคนิค และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดอบรมทักษะการใช้ภาษาไทยของครูให้ถูกต้อง ทั้งด้านการอ่านและการเขียน เพื่อที่ครูจะได้นำความรู้มาถ่ายทอดให้นักเรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งติดตามประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูหลังจากที่ได้รับการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสามารถผลิตสื่อได้อย่างเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน รวมถึงพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนให้หลากหลาย จัดให้มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนรู้ในโรงเรียน และจัดเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ นอกจากนี้โรงเรียนควรปรับลดภาระงานอื่นๆ ของครูลง เพื่อให้ครูมีเวลาในการผลิตและพัฒนาสื่อเพิ่มมากขึ้น

4.4 แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ โดยส่งครูเข้าอบรมในโครงการต่างๆ และควรมีผู้เชี่ยวชาญมาประเมินการจัดการประเมินผลการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครูหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม นอกจากนี้ควรแนะนำและส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและจัดทำเครื่องมือให้เป็นหลักฐานที่ชัดเจน

อภิปรายผล

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีประเด็นสำคัญในการ อภิปราย ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวิธีการ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและ ประเมินผล เนื่องจากครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนา/ประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยน้อย คือระหว่าง 1-5 ปี ครูใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายภาค โดยจัดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพสังคมหรือ สิ่งแวดล้อมของผู้เรียน จัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล บุคคลที่ให้คำแนะนำ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ เพื่อนครูภาษาไทย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อามรณี ใจเที่ยง (2550) ที่กล่าวว่า ครู ควรจัดกิจกรรมสอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน และ สอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ครูจัดสาระการเรียนรู้ โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม สภาพใน ห้องเรียน ส่วนใหญ่ประกอบด้วยสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม เช่น รูปภาพบนผนังห้อง หลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ซึ่งใช้เป็นภาษามลายูทั้งสิ้น รวมทั้งสอดคล้องกับข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม เนื่องจากขาดผู้ให้ คำแนะนำและไม่เคยได้รับการอบรมการออกแบบการเรียนรู้แนวใหม่ เพราะข้อจำกัดเรื่องการเดินทาง เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้นักเรียน วิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญและจุดประสงค์ของผู้เขียน และให้นักเรียนจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ทำงาน และอภิปราย ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน และให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ส่วนใหญ่ ครูใช้คำถามและการ อภิปราย แล้วให้นักเรียนเขียนความเรียงสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และให้นักเรียนเขียนแผนผัง ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ส่วนเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน

ส่วนใหญ่ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเขียน และเขียนแผนภาพความคิด ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ส่วนใหญ่ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงาน โดยคณะนักเรียนที่มีผลการเรียนดีกับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ก่อนเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ภาษาไทยตามคำบอก โดยเริ่มจากคำง่าย เพื่อสังเกตนักเรียนที่ยังใช้ภาษาไทยไม่คล่อง ครูจะได้ให้คำแนะนำต่อไป

1.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ครูมีหลักในการเลือกใช้สื่อที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน และสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ สื่อที่ครูใช้ คือ หนังสือนิทาน เรื่องสั้น นิยาย นวนิยาย หนังสือพิมพ์ ใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูผลิตขึ้นเองและครูหลายคนร่วมกันจัดทำขึ้น ส่วนแหล่งการเรียนรู้ครูมีหลักการเลือก คือ ใกล้ตัวนักเรียน และสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ แหล่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่ครูใช้ห้องสมุดโรงเรียน และเว็บไซต์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย (2538) ที่กล่าวถึงการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่หลากหลาย และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ส่วนใหญ่ครูใช้สื่อประเภทหนังสือนวนิยาย และหนังสือพิมพ์เพื่อสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยครูให้นักเรียนเลือกหนังสือที่นักเรียนสนใจ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง รวมทั้งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ส่วนใหญ่ครูใช้สื่อประเภทหนังสือนวนิยาย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักศาสนา

1.4 การประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ครูประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ และประเมินก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยมีครูภาษาไทย และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ ครูใช้คำถามเพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน และการตรวจแบบทดสอบทั้งปรนัยและอัตนัยในการประเมิน โดยใช้แบบทดสอบ และแบบสังเกตเป็นเครื่องมือในการประเมิน ผลงานของนักเรียนที่ประเมินมากที่สุด คือ รายงาน และแฟ้มพัฒนางาน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพ ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ส่วนใหญ่ครูประเมินนักเรียนหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่พบว่า ครูใช้แบบทดสอบประเมินนักเรียน โดยประเมินจากการสอบกลางภาค และปลายภาค

2. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ครูมีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้ และครูขาดการประสานงานกับเพื่อนครูในการเตรียมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งขาดผู้แนะนำและเนื้อหาไม่ตอบสนองของความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน ส่วนปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ขาดผู้แนะนำในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนา/ประชุม เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ของครูที่พบมากที่สุด คือ ประสบการณ์น้อยและยังไม่มี ความชำนาญ เนื่องจากครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 1-5 ปี อีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิธีสอนและเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ครูไม่สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตร เนื่องจากนักเรียนบางคนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ครูจึงต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ครูมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้

2.2 ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร และนักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านหนังสือไม่คล่อง ปัญหาที่เกิดจากครู พบว่า ขาดผู้แนะนำในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และเวลาเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และคณะ (2552) ที่พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาไทยน้อยมาก ส่งผลต่อการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่านและการเขียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิดชนก เริงเซาว์ (2533) ที่พบว่า ครูไม่สามารถสอนได้ครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า นักเรียนบางส่วนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จึงยากที่จะสอนในชั้นตอนการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากครูกล่าวว่า จำเป็นต้องสอนให้นักเรียนอ่านภาษาไทยออกก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงค่อยๆ ไปถึงการสอนคิดวิเคราะห์ และการเขียนต่อไป จึงทำให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ไม่ครบถ้วน และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่พบว่า นักเรียน

ส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยทำได้ไม่ครบตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2.3 ปัญหาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อและขาดสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่วนปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ คือ นักเรียนขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้ และครูขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับเต็มดวง เศรษฐจินดา (2532) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการใช้สื่อการสอนและพัฒนาทางด้านสื่อการสอน คือ ขาดแคลนงบประมาณ ไม่มีสื่อการสอนให้เลือกใช้ตามเนื้อหา ไม่มีความรู้ในการเลือกและการผลิตสื่อการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชิตชนก เขิงเชาว์ (2533) และธีระนุช ทีปะपाल (2531) ที่พบว่า ครูส่วนมากขาดทักษะในการผลิตสื่อการสอน และใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยน้อย รวมทั้งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ที่พบว่า ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้น้อย และไม่สามารถใช้แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้นอกสถานที่ และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ครูขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อ จึงทำให้สื่อมีจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

2.4 ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ส่วนใหญ่ครูขาดเอกสาร คู่มือและระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้ และจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมากเกินไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับชิตชนก เขิงเชาว์ (2533) ที่พบว่า ครูขาดทักษะในการวัดประเมินผลและเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาไทย รวมทั้งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า จำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมาก ทำให้ครูไม่สามารถประเมินนักเรียนได้ครบตามจำนวนจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ครูขาดคู่มือและระเบียบการประเมิน

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรจัดอบรมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ในเรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) พร้อมทั้งให้คำแนะนำ อธิบายข้อดี ข้อเสีย หรือความแตกต่างของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบ เพื่อที่ครูจะได้นำไปพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของตนเองต่อไป นอกจากนี้

โรงเรียนควรจัดคาบเรียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น และควรเพิ่มอัตราครูภาษาไทย ที่จบสาขาภาษาไทยโดยตรงให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน หรือจ้างครูภาษาไทยที่ใช้ภาษาไทยสื่อสารได้ถูกต้อง ชัดเจนมาสอน

3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรจัดอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และมีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครูควรร่วมมือกันในการเลือกเทคนิคและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538) ที่กล่าวว่า ครูควรใช้วิธีสอนหลายๆแบบ เพื่อให้บรรยากาศในการเรียน น่าสนใจ และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

3.3 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสามารถผลิตสื่อได้อย่างหลากหลายและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน รวมถึงพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนให้หลากหลาย ควรปรับปรุงห้องสมุดให้มีจำนวนหนังสือเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น จัดให้มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนรู้ในโรงเรียน และจัดเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนรู้ระหว่างครูในหน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้ โรงเรียนควรลดภาระงานอื่นๆ ของครูลง เพื่อให้ครูมีเวลาในการผลิตและพัฒนาสื่อเพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553) ที่กล่าวว่าครูควรใช้สื่อการฝึกคิดที่หลากหลายและให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงจากสื่อเหล่านั้น

3.4 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผล การเรียนรู้และการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อเพิ่มความรู้แก่นักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา สงกลิ่น (2552) ที่พบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ โรงเรียนควรส่งครูเข้าอบรมในโครงการต่างๆ และควรมีผู้เชี่ยวชาญมาประเมินผลการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครูหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม นอกจากนี้ ควรแนะนำและส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและจัดทำเครื่องมือให้เป็นหลักฐานการประเมินที่ชัดเจน เพื่อติดตามและให้การช่วยเหลือให้นักเรียนให้สามารถพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1 ควรศึกษาการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backword Design) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 ควรมีนักวิชาการแนะนำความรู้ เพื่อนำนวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

1.3 ควรมีการประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูนำไปผลิตสื่อการสอนในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

2.2 ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน รวมทั้งการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้แนวคิดใหม่ในการจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

2. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.)

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้การสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. การประเมินการอ่าน คิด
วิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546. การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชลมีเดีย.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2553. การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:
ชัคเชลมีเดีย.

กัลยา สหชาติโกสีย์. 2545. สื่อการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่
3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

เขียน วันทนียตระกูล. 2551. หลักการและวิธีการสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา.

คณินิจ จานโอ. 2546. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 1. กรุงเทพมหานคร: มณฑลการพิมพ์.

คณะกรรมการการศึกษาวิถึทางการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์. 2549. รายงานของ
คณะกรรมการศึกษาวิถึทางการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์ เสนอต่อคณะกรรมการ
อิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: เอกสารประกอบการประชุม
อนุกรรมการทำงานจัดทำกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-
2564)

ชนัท ธาตุทอง. 2554. สอนคิด การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. กรุงเทพมหานคร: เพชร
เกษมการพิมพ์.

จิตต์นิภา ศรีไสย์. 2549. ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2545. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.

ชยพร กระจ่างทอง. 2552. การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วย
กระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยี
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชาติ แจ่มนุช. 2545. *สอนอย่างไรให้คิดเป็น*. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.
- ชิดชนก เชิงเซาว์และคณะ. 2533. *รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาการเรียนการสอน ภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533. *เทคโนโลยีการสอน: การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอ.พรินติ้งเฮ้าส์.
- เต็มดวง เสวตจินดา. 2532. *รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. 2533. *พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. 2540. *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แหมมณี และคณะ. 2541. *การเรียนรู้เพื่อพัฒนา กระบวนการคิด. โครงการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน: การปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- ทิตนา แหมมณี และคณะ. 2544. *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ทิตนา แหมมณี. 2544. *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ธีระนุช ทีปะปาล. 2531. *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรพงศ์ แก่นอินทร์. 2537. *การพัฒนาการเรียนการสอน*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นภเนตร ธรรมบวร. 2544. *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2553. *การพัฒนาการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.

- ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ. 2541. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนและความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พรทิพย์ แซ่ขันและคณะ. 2553. “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย” ในคู่มือฝึกอบรม
ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ตาม
แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและศูนย์เครือข่าย
ทั่วประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงเล็ก อุดระ. 2539. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- รุ่งรัฐธิดา เจริญยิ่งโยชน์. 2553. การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ชมรม
เด็ก.
- วสุ คุรุเสถียรพร. 2552. แนวทางดำเนินการวัดความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และ
การเขียนสื่อความ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา. ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชาการ, กรม. 2534. ชุดกิจกรรมการสอนและการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพมหานคร.
รุ่งศิลป์ การพิมพ์.
- วิชาการ, กรม. 2545. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2544. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.
กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. ชุดฝึกอบรมการปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนัก. 2548. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วินิจ สังขรัตน์. 2544. อดีต ปัจจุบันและอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
(ปอเนาะ) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณิ์ โสมประยูร. 2542. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2544. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.
กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. ชุดฝึกอบรมการปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวง. 2548. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ใน
การอ่านคิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
กรุงเทพมหานคร.
- ศักดิ์พงษ์ นิลไพรัช และคณะ. 2546. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ ตาม
ระเบียบการวัดผลและประเมินผล หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสานมิตร.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. 2540. การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549. พหุวัฒนธรรมกับการศึกษาใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาปอเนาะ. กรุงเทพมหานคร: ศรีบูรณะคอมพิวเตอร์ การ
พิมพ์.
- สนิท ตั้งทวี. 2536. อ่านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548. การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2548. แนวการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554. รายงานการวิจัย เรื่องการวิจัยและพัฒนานโยบายการ
พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้. 2551. การพัฒนา
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ
2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้.
- สุจิต เพ็ชรขอบและสายใจ อินทร์พรรณ์. 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์
ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์. 2550. ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน. นนทบุรี: ซี.ซี.นอลลิติจ์
ลิงคส์.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2540. การเขียน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา
พานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2544. การประเมินผลภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุพัตรา สงกลิ่น. 2552. การสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ
เขียนสื่อความ สำหรับนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์และคณะ. 2552. รายงานการวิจัย เรื่องสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. 2546. การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. 2550. ภาษาไทย๑. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ไสว พักขาว. 2546. การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อนันดา สันฐิตวิถินิชย์. 2551. การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ
เขียนสื่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรรถนพ เนียมคง. 2538. นโยบายการศึกษาของรัฐบาลต่อชาวไทยเชื้อสายมลายูในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2500-2516). วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2550. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต. 2549. การศึกษาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารอินโดจีนศึกษาฉบับวิกฤตการณ์ไฟใต้. ปีที่7(1): 55-86.
- อัญญารัตน์ เจริญพฤตินาถ. 2546. การพัฒนาแบบประเมินทักษะการอ่าน คิวิวิเคราะห์ เขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณี โพธิสุข. 2537. วิธีสอนเด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

Bloom, Benjamin S. 1956. *Taxonomy of Education Objective Handbook1:*

Cognitive Domain. New York: David Mckey Company Inc.

Good, Carter V. 1959. *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.

Hambleton, R. K. 1980. *Test score validity and standard-setting methods*. In R. A.

Berk (Ed.), Criterion-refernced measurement: The state of the art. Baltimore: The

John Hopkins University Press

Harris, L.D. and C.A. Smith. 1976. *Reading instruction*. New York: Holt rinehart
and winston.

Marzano Robert J. 2001. *Designing a New Taxonomy of Educational Objective*.

Thousand Oaks, California: Corwin Press.

Yamane, T. 1973. *Statistics: An introductory analysis*. 3 rd ed. New York: Harper

& Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้
อาจารย์ประจำสาขาภาษาและวรรณคดีตะวันออก
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม
อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. อาจารย์ สุพัตรา อุตมั่ง
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศษ 0512.6(2771)/ 55- **5152**คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แจ่มจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถามภาษาไทย แบบสังเกต การจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนของครูภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทย และหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ตกลงใช้เครื่องมือดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. จุฑารัตน์ วิมูลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-**5153**

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

ชั้นวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

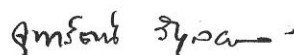
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวศิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถามครุภาษาไทย แบบสังเกต การจัดการเรียนรู้การอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียนของครุภาษาไทยและแบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. จุฑารัตน์ วินุลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55- 4634

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน มัชฌมศึกษา คอนตัน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แจ่มชื่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญอาจารย์ ภาสพงษ์ ศิวพอใช้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้อาจารย์ ภาสพงษ์ ศิวพอใช้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55- 4635

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอบเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในช่วงการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน มัชฌมศึกษา คอนตัน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แจ่มจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญอาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82681-2 ต่อ 612
 ที่ ศธ 0512.6(2771)/55- 4636 วันที่ พฤศจิกายน 2555
 เรื่อง ขออนุมัติบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญอาจารย์ สุพัตรา อุดมั่ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้อาจารย์สุพัตรา อุดมั่ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55- 4527

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

พศศจิกายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ภาสพงศ์ ศิวพอใช้

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน มัชฌมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งชัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55- 4526

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน มัชฌิมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-4528

วันที่ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ สุพัตรา อุดมิ่ง

ด้วย นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แจ่มจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามครูภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทยและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามครูภาษาไทยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. แบบสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แบบสอบถามครูภาษาไทย

เรื่อง

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ

1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ

1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ

1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

2. ข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อสำหรับงานวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่และการทำงานที่ท่านปฏิบัติอยู่แต่ประการใด

3. ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน ตามความเป็นจริง เพราะคำตอบของท่านทุกคำตอบมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างมากสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สิริอร จุลทรัพย์

นิสิตปริญญาโท สาขา การสอนภาษาไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน

หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย

หญิง

2. อายุ 20-29 ปี

30-39 ปี

40-49 ปี

50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย

1-5 ปี

6-10 ปี

10 ปีขึ้นไป

5. หน้าที่อื่นๆ ที่ท่านรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน

ไม่มี

มี (โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ งานสอนชั้นอื่นๆ)

.....

6. การอบรม/สัมมนา/ประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

ไม่เคย

เคย (โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม)

1.

2.

7. ได้รับการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จากนักวิชาการศึกษา

ไม่เคย

เคย (โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม)

1.

2.

8. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

ไม่เคย

เคย (โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม)

1.

2.

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางทำข้อความแต่ละข้อ

4	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
3	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 1.1 วิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน (เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง) 1) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผล 2) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมและประเมินผล (Backward Design)				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
<p>1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)</p> <p>1.5 บุคคลที่ให้คำแนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>การอ่าน คัดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>1) นักวิชาการศึกษา</p> <p>2) ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>4) เพื่อนครูภาษาไทย</p> <p>5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				
<p>2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.1 ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน</p> <p>1) วิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญและจุดประสงค์ของผู้เขียน</p> <p>2) จับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่อง และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ</p> <p>3) วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>4) วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านอย่างหลากหลาย</p> <p>5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)				
2.2 การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน				
1) การอภิปราย
2) การแบ่งกลุ่มทำงาน
3) การอ่านแบบร่วมมือ
4) SCAN & RUN (อ่านคร่าวๆ, อ่านอย่างรวดเร็ว)
5) SQ3R /4R /6R (Survey Question Read Record Recite Reflect) (อ่านคร่าวๆ, ตั้งคำถาม, อ่านละเอียด, จดบันทึก, สรุป, วิเคราะห์)
6) KWL PLUS (Know Want Learned Plus) (รู้, สิ่งที่ อยากรู้, เรียนรู้, เพิ่ม)
7) 5W1H (Who What Where When Why How) (ใคร, ทำอะไร, ที่ไหน, เมื่อไหร่, ทำไม, อย่างไร)
8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
2.3 ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์				
1) วิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุและผลในเรื่อง
3) วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
4) วิเคราะห์การใช้ภาษา
5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)				
2.4 การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์				
1) การใช้คำถาม
2) การใช้แผนผังกราฟิก หรือ แผนภาพความคิด
3) การอภิปราย
4) การคิดออกเสียง (Think Aloud)
5) การแบ่งกลุ่มคิด (คิดคู่, คิดกลุ่ม)
6) เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
2.5 ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน				
1) เขียนแผนผังความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียน ต่างๆจากสิ่งที่อ่าน
2) เขียนความเรียงสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
3) เขียนความเรียงเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
4) เขียนขยายความจากเรื่องที่อ่าน
5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)				
2.6 การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน				
1) การแบ่งกลุ่มเขียน
2) การเขียนแผนภาพความคิด
3) แลกเปลี่ยนกันอ่านและตรวจงานเขียน (Shared Writing)
4) เขียนภายใต้คำแนะนำของครู (Guided Writing)
5) เขียนอย่างอิสระ (Independent Writing)
6) การใช้เทคนิค SCPC (Suggest-Choose-Plan-Compose) (การแนะนำ, การเลือกหัวข้อ, การวางโครงเรื่อง, การเรียบเรียง)
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
3. ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
3.1 ด้านการใช้สื่อ				
3.1.1 หลักการเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
2) ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน
3) สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมให้แก่ นักเรียน
4) เหมาะสมกับวัย ความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน
5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
<p>3.1 ด้านการใช้สื่อ (ต่อ)</p> <p>3.1.2 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>1) สื่อสิ่งพิมพ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนภาพ แผนภูมิ - หนังสือพิมพ์ - วารสาร นิตยสาร - หนังสือนิทาน เรื่องสั้น นิยาย นวนิยาย - สูจิบัตรการแสดง - แผ่นพับโฆษณาประชาสัมพันธ์ - เพลง <p>2) สื่ออิเล็กทรอนิกส์</p> <ul style="list-style-type: none"> - คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) - หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) - การสอนทางไกล (e-learning) - ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) <p>3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				
<p>3.1.3 ขั้นตอนการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>2) ช้่นจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>3) ช้่นสรุป</p> <p>4) ช้่นประเมินผล</p> <p>5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
3.1 ด้านการใช้สื่อ (ต่อ)				
3.1.4 การผลิตและจัดหาสื่อการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) ครูหลายคนร่วมกันจัดทำขึ้น
2) ครูผลิตขึ้นเอง
3) จัดซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน
4) จัดซื้อด้วยงบประมาณส่วนตัว
5) ครูขอความอนุเคราะห์สื่อต่างๆ จากชุมชน
6) ครูและนักเรียนช่วยกันผลิตหรือจัดหา
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
3.2 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้				
3.2.1 หลักการเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) ใกล้ตัวนักเรียน
2) สอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
3) ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน
4) ประหยัดค่าใช้จ่าย
5) มีความปลอดภัย
6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
3.2.2 แหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) ห้องสมุดโรงเรียน
2) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
3) ห้องสมุดประชาชน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
3.2 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ (ต่อ)				
4) ห้องสมุดเคลื่อนที่
5) สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
6) เว็บไซต์ (website)
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้				
4.1 ช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
1) ประเมินก่อนการจัดการเรียนรู้
2) ประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้
3) ประเมินหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้
4) ประเมินทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้
5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
4.2 ผู้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) ครูภาษาไทย
2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
4) ครูหลายคนร่วมกัน
5) กลุ่มโรงเรียน
6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (ต่อ)				
4.3 วิธีการที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) การใช้คำถาม
2) การใช้แบบสอบถาม
3) การประเมินตนเอง
4) การให้นักเรียนร่วมกันประเมิน
5) การตรวจผลงาน
6) การสัมภาษณ์
7) การตรวจแบบทดสอบทั้งปรนัยและอัตนัย
8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
1) แบบสังเกต
2) แบบวัด
3) แบบสอบถาม
4) แบบทดสอบ
5) แบบประเมินตนเอง
6) แฟ้มสะสมงาน
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (ต่อ)				
4.5 ผลงานของนักเรียนที่ประเมิน				
1) รายงาน
2) นิทรรศการ
3) แฟ้มพัฒนางาน
4) การทำหนังสือเล่มเล็ก
5) การเขียนแผนภาพความคิด
6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				
4.6 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน (เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง)				
1) เกณฑ์แบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics)
2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบอัตราส่วน (เช่น 5/10 8/10)
3) เกณฑ์การให้คะแนนตามคุณภาพ (เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางท้ายข้อความแต่ละข้อตามลำดับมากน้อย

4	หมายถึง	ประสบปัญหามากที่สุด
3	หมายถึง	ประสบปัญหามาก
2	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อย
1	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อยที่สุด

รายการ	ระดับปัญหา			
	4	3	2	1
1. ปัญหาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้				
1.1 ปัญหาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน				
1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียมการจัดการเรียนรู้
2) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3) มีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนรู้
4) ขาดการประสานงานกับเพื่อนครูในการเตรียมการจัดการเรียนรู้
5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
.....				
.....				

รายการ	ระดับปัญหา			
	4	3	2	1
1. ปัญหาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ต่อ) 1.2 ปัญหาในการเลือกเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน 1) ขาดผู้แนะนำ 2) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) เนื้อหาไม่ตอบสนองของความต้องการ ความสนใจและความ แตกต่างของนักเรียน 4) เนื้อหาไม่เหมาะสมกับพัฒนาการและประสบการณ์ พื้นฐานของนักเรียน 5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
1.3 ปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน 1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ 2) ขาดผู้แนะนำในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง 3) ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....				
1.4 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้การ อ่าน คิควิเคราะห์และเขียน 1) ขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิธีสอนและเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ประสบการณ์น้อยและยังไม่มีชำนาญ				

รายการ	ระดับปัญหา			
	4	3	2	1
<p>1. ปัญหาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)</p> <p>3) วิธีสอนและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับนักเรียน</p> <p>4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.1 ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน</p> <p>1) กิจกรรมไม่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน</p> <p>2) นักเรียนมีพื้นฐานความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน</p> <p>3) นักเรียน (บางส่วน) อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านหนังสือไม่คล่อง</p> <p>4) นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร</p> <p>5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>2.2 ปัญหาที่เกิดจากครู</p> <p>1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2) ขาดผู้แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>3) กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>4) เวลาเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>5) ขาดความรู้เรื่องนวัตกรรม การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

รายการ	ระดับปัญหา			
	4	3	2	1
3. ปัญหาด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 3.1 ปัญหาด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน				
3) สื่อมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
4) สื่อที่มีอยู่ไม่ทันสมัย
3) ไม่มีเวลาเตรียมสื่อ
4) ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้ และผลิตสื่อ
5) ขาดวัสดุและงบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อสื่อ
6) ขาดสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
7) ขาดทักษะในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ
8) สื่ออยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้งานได้
9) สื่อที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน
10) ขาดผู้แนะนำในการผลิตสื่อ
11) ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน
12) ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อ
13) ไม่มีการเก็บรักษาสื่อให้เป็นระบบ
14) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....				
.....				

รายการ	ระดับปัญหา			
	4	3	2	1
<p>3. ปัญหาด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ต่อ)</p> <p>3.2 ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>1) ครูขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2) นักเรียนขาดทักษะและความรู้ในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้</p> <p>3) แหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>4) แหล่งการเรียนรู้ที่เลือกไม่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ ประสบการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>4. ปัญหาด้านการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>4.1 ปัญหาในการประเมินผลการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>1) ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2) ไม่สามารถจัดเวลาสำหรับการประเมินผลได้</p> <p>3) นักเรียนมีจำนวนมาก ไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงได้</p> <p>4) มีความยุ่งยากในการสร้างเครื่องมือการประเมินให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>5) จำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมินมีมากเกินไป</p> <p>6) ข้อทดสอบที่ใช้ในการประเมินไม่มีมาตรฐานเพียงพอ</p> <p>7) ขาดเอกสาร คู่มือและระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p>

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้
ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหาในด้านต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน
เรื่อง
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อมูลเบื้องต้น

โรงเรียน.....ชั้นที่สอน.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....เนื้อหาที่สอน.....
 วัน เดือน ปีที่สังเกต.....ช่วงเวลาที่สังเกต.....

รายการที่สังเกต	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>1.1 ครูจัดเนื้อหา โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน</p> <p>1.2 ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการจัดการเรียนรู้</p> <p>1.3 ครูจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก</p> <p>1.4 ครูจัดเนื้อหา โดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ</p> <p>1.5 ครูจัดเนื้อหา เหมาะสมกับเวลา ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน</p> <p>1.6 ครูจัดเนื้อหา สอดคล้องกับภาษาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น</p> <p>1.7 ครูเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ล่วงหน้า</p> <p>1.8 ครูและนักเรียนกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติกิจกรรมก่อนเริ่มสอน</p> <p>1.9 ครูเตรียมวิธีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย</p>			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.1 ครูและนักเรียนกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติกิจกรรมและปฏิบัติตนของนักเรียน</p> <p>2.2 ครูมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นสรุป</p> <p>2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น</p> <p>2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน</p> <p>2.5 ให้นักเรียนวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ และจุดประสงค์ของผู้เขียน</p> <p>2.6 ให้นักเรียนจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ</p> <p>2.7 ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>2.8 ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย</p> <p>2.9 ให้นักเรียนวิเคราะห์การใช้ภาษา</p> <p>2.10 ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆจากสิ่งที่อ่าน</p> <p>2.11 ให้นักเรียนเขียนสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน</p>			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>2.12 ให้นักเรียนเขียนความเรียงเพื่อแสดงความ คิดเห็น หรือโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล</p> <p>2.13 ให้นักเรียนเขียนขยายความจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>2.14 ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แบ่งกลุ่มทำงาน <p>2.15 ครูใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การ อ่านที่หลากหลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย - การแบ่งกลุ่มทำงาน - การอ่านแบบร่วมมือ - SCAN&RUN - SQ3R/4R - KWL PLUS - 5W1H <p>2.16 ครูใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การ คิดวิเคราะห์ที่หลากหลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถาม - การใช้แผนผังกราฟิก หรือ แผนภาพ <p>ความคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย - การคิดออกเสียง (Think Aloud) - การแบ่งกลุ่มคิด (คิดคู่, คิดกลุ่ม) - เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ 			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>2.17 ครูใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนที่หลากหลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งกลุ่มเขียน - การเขียนแผนภาพความคิด - แลกเปลี่ยนกันอ่านและตรวจงานเขียน - เขียนภายใต้คำแนะนำของครู - การใช้เทคนิค SCPC - เขียนอย่างอิสระ <p>2.18 ครูมีวิธีการกระตุ้นและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2.19 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล</p> <p>2.20 ครูสอดแทรกค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.21 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย โดยให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>2.22 ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำในชั้นเรียน โดยพิจารณาผลงานร่วมกับนักเรียน</p> <p>2.23 ครูจัดกิจกรรมสรุปบทเรียนที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาชัดเจนขึ้น</p> <p>2.24 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเวลา</p>			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>3. การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>3.1 การใช้สื่อ</p> <p>3.1.1 ครูเตรียมสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ได้เพียงพอกับนักเรียน</p> <p>3.1.2 ครูเตรียมสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา</p> <p>3.1.3 ครูใช้สื่อได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>3.1.4 ครูใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>3.1.5 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>3.1.6 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน</p> <p>3.1.7 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทำขึ้นเองและหาง่ายในท้องถิ่น</p> <p>3.1.8 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ในชั้นสรุปบทเรียน</p> <p>3.1.9 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อการเรียนรู้ขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>3.1.10 ขั้นตอนการใช้สื่อของครูเป็นไปอย่างราบรื่น</p> <p>3.1.11 ครูจัดเก็บรักษาสื่อเรียบร้อยหลังจากใช้แล้ว</p>			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียดเพิ่มเติม
<p>3.2 การใช้แหล่งการเรียนรู้</p> <p>3.2.1 ครูแนะนำแหล่งการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับเนื้อหา</p> <p>3.2.2 ครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>3.2.3 ครูแนะนำแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน</p> <p>3.2.4 ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาแหล่งการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p>			

รายการกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด
<p>4. การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>4.1 ครูใช้วิธีการประเมินผลได้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>4.2 ครูใช้เกณฑ์แบบรูบริคส์ในการประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน</p> <p>4.3 ครูมีวิธีประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.4 ครูใช้เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>4.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อนร่วมชั้นเรียน</p> <p>4.6 ครูนำผลงานของนักเรียนมาจัดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน</p> <p>4.7 ครูบันทึกผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>4.8 ครูรายงานการประเมินผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p>			

แบบสัมภาษณ์สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักวิชาการศึกษา
เรื่อง
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของครูภาษาไทย
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....

เพศ..... อายุ.....ปี

วุฒิการศึกษา..... สาขา/วิชาเอก.....

ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู.....ปี

ประสบการณ์ในการสอนชั้นมัธยมศึกษา.....ปี

หน้าที่อื่นๆ ที่รับมอบหมายเพิ่มเติม.....

วันที่ให้สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.

เริ่มต้นการสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. ท่านคิดว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง เพราะเหตุใด
2. ท่านคิดว่าจำนวนครูภาษาไทยในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนในโรงเรียนมีเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่ ท่านคิดว่าควรมีวิธีแก้ไขปัญหายังไง
3. ท่านเห็นว่าครูมีการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนและประสบปัญหาในด้านต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร
 - 3.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้
 - 3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.3 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 3.4 การประเมินผลการเรียนรู้

4. ท่านเห็นว่าครูประสบปัญหาการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในด้านต่อไปนี้อย่างไร
5. เมื่อครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ท่านมีวิธีการแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะอย่างไร
6. หลังจากที่ครูทราบผลการนิเทศแล้ว ท่านเห็นว่าครูมีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามที่ท่านแนะนำหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านจะดำเนินการสนับสนุนครูในการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอย่างไร
8. นอกจากสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนที่กล่าวมาแล้ว ปัญหาอื่นๆที่ท่านพบมีอะไรบ้าง
9. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อกำหนดกับเนื้อหา (IOC)

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC)
จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	0	2	0.67
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	0	2	0.67
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	0	2	0.67
10	+1	+1	0	2	0.67
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	0	2	0.67
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	0	2	0.67
18	+1	+1	0	2	0.67
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	0	+1	2	0.67
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	0	+1	+1	2	0.67
30	0	+1	+1	2	0.67
31	+1	+1	+1	3	1
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	+1	3	1
34	+1	+1	+1	3	1
35	+1	+1	+1	3	1
36	+1	+1	+1	3	1
37	+1	+1	+1	3	1
38	+1	+1	+1	3	1
39	+1	+1	+1	3	1
40	+1	+1	+1	3	1
41	+1	0	+1	2	0.67
42	+1	+1	+1	3	1
43	+1	0	+1	2	0.67
44	+1	+1	+1	3	1
45	0	+1	+1	2	0.67
46	0	+1	+1	2	0.67
47	+1	+1	+1	3	1
48	+1	+1	+1	3	1
49	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
50	+1	+1	+1	3	1
51	+1	+1	+1	3	1
52	0	+1	+1	2	0.67
53	+1	+1	+1	3	1
54	+1	+1	+1	3	1
55	+1	+1	+1	3	1
56	+1	0	+1	2	0.67
57	+1	+1	+1	3	1
58	+1	+1	+1	3	1
59	+1	+1	0	2	0.67
60	+1	+1	0	2	0.67
61	+1	+1	+1	3	1
62	+1	+1	+1	3	1
63	+1	+1	+1	3	1
64	+1	+1	+1	3	1
65	+1	+1	+1	3	1
66	+1	+1	+1	3	1
67	+1	+1	+1	3	1
68	+1	+1	+1	3	1
69	+1	+1	+1	3	1
70	+1	+1	+1	3	1
71	+1	0	+1	2	0.67
72	+1	+1	+1	3	1
73	+1	+1	+1	3	1
74	+1	+1	+1	3	1
75	+1	+1	+1	3	1
76	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
77	+1	+1	+1	3	1
78	+1	+1	+1	3	1
79	+1	+1	+1	3	1
80	+1	0	+1	2	0.67
81	+1	0	+1	2	0.67
82	+1	+1	+1	3	1
83	+1	0	+1	2	0.67
84	+1	+1	+1	3	1
85	+1	0	+1	2	0.67
86	+1	0	+1	2	0.67
87	+1	0	+1	2	0.67
88	+1	0	+1	2	0.67
89	+1	+1	+1	3	1
90	+1	+1	+1	3	1
91	+1	+1	+1	3	1
92	+1	0	+1	2	0.67
93	+1	+1	0	2	0.67
94	+1	+1	+1	3	1
95	+1	+1	+1	3	1
96	+1	+1	0	2	0.67
97	+1	+1	0	2	0.67
98	+1	+1	0	2	0.67
99	+1	+1	0	2	0.67
100	+1	+1	+1	3	1
101	+1	+1	+1	3	1
102	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
103	0	+1	+1	2	0.67
105	+1	+1	+1	3	1
106	+1	+1	+1	3	1
107	+1	+1	+1	3	1
108	+1	+1	+1	3	1
109	+1	+1	+1	3	1
110	+1	+1	-1	3	1
111	+1	+1	+1	3	1
112	0	+1	+1	2	0.67
113	+1	+1	+1	3	1
114	+1	+1	+1	3	1
115	+1	+1	+1	3	1
116	+1	+1	+1	3	1
117	+1	+1	+1	3	1
118	+1	+1	+1	3	1
119	+1	+1	0	2	0.67
120	+1	+1	+1	3	1
121	+1	+1	+1	3	1
122	+1	+1	+1	3	1
123	+1	+1	+1	3	1
124	+1	+1	+1	3	1
125	+1	+1	+1	3	1
126	+1	+1	+1	3	1
127	+1	+1	+1	3	1
128	+1	+1	+1	3	1
129	+1	+1	+1	3	1
130	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
131	+1	+1	+1	3	1
132	0	+1	+1	2	0.67
133	+1	+1	+1	3	1
134	+1	+1	-1	3	1
135	+1	+1	+1	3	1
136	+1	+1	+1	3	1
137	+1	+1	+1	3	1
138	+1	+1	+1	3	1
139	+1	+1	+1	3	1
140	+1	+1	+1	3	1
141	+1	+1	+1	3	1
142	+1	+1	+1	3	1
143	+1	+1	+1	3	1
144	+1	+1	+1	3	1
145	+1	+1	+1	3	1
146	+1	+1	+1	3	1
147	+1	+1	+1	3	1
148	+1	+1	+1	3	1
149	+1	+1	+1	3	1
150	0	+1	+1	2	0.67
151	+1	+1	+1	3	1
152	+1	+1	+1	3	1
153	+1	+1	+1	3	1
154	+1	+1	+1	3	1

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
155	0	+1	+1	2	0.67
156	0	+1	+1	2	0.67
157	+1	+1	+1	3	1
158	+1	+1	+1	3	1
159	+1	+1	0	2	0.67
160	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก จ

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถจำแนกโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูล ดังนี้

จังหวัดปัตตานี

1. โรงเรียนศานติธรรมวิทยา
2. โรงเรียนวิทยาสลามมูลนิธิ
3. โรงเรียนสตรีพัฒนศึกษา
4. โรงเรียนจงรักภักดีวิทยา
5. โรงเรียนปยุตประชารักษ์
6. โรงเรียนศาสนูปถัมภ์
7. โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา
8. โรงเรียนบำรุงอิสลาม
9. โรงเรียนพัฒนาอิสลาม
10. โรงเรียนศาสน์สามัคคี
11. โรงเรียนแสงประทีปวิทยา
12. โรงเรียนส่งเสริมอิสลามศึกษา
13. โรงเรียนบางกพิทยา
14. โรงเรียนมูลนิธิชุมชนอิสลามศึกษา
15. โรงเรียนกุตงวิทยา
16. โรงเรียนนุรุลอิสลามภูมิวิทยา
17. โรงเรียนส่งเสริมศาสน์
18. โรงเรียนมุสลิมพัฒนศาสตร์
19. โรงเรียนอะเดร์รอชะห์อิสลามียะห์
20. โรงเรียนอัลยามีอะห์อัลอิสลามียะห์
21. โรงเรียนสมบูรณศาสน์อิสลาม
22. โรงเรียนวัฒนธรรมอิสลาม
23. โรงเรียนนุรุลฮีดายะห์อัลอิสลามียะห์
24. โรงเรียนประสานวิทยามูลนิธิ
25. โรงเรียนมูลนิธิสันติวิทยา

26. โรงเรียนอัลอิสลามียะห์วิทยามูลนิธิ
27. โรงเรียนพิทักษ์ศาสนวิทยามูลนิธิ
28. โรงเรียนแสงธรรมศึกษาปัตตานี
29. โรงเรียนทวิวิทยาอิสลาม
30. โรงเรียนปอซันพัฒนา
31. โรงเรียนอามานะวิทยา
32. โรงเรียนผดุงศาสนวิทยา
33. โรงเรียนยุวอิสลามวิทยามูลนิธิ
34. โรงเรียนดรฺดมุสลิมวิทยา
35. โรงเรียนธรรมพิทยาकार
36. โรงเรียนอิสลามศาสนวิทยา
37. โรงเรียนวิทยาศील
38. โรงเรียนสันนิธิอิสลาม
39. โรงเรียนดรฺดุมวิทยา
40. โรงเรียนรัศมีสถาปนา
41. โรงเรียนอิสลามพัฒนา
42. โรงเรียนเตรียมวิทยา
43. โรงเรียนมุฮัมมาดียะห์
44. โรงเรียนอิสลามสามัคคี
45. โรงเรียนนิติอิสลาม
46. โรงเรียนมูลนิธิอาชีชสถาน
47. โรงเรียนซอลิฮียะห์
48. โรงเรียนลำหยังวิทยามูลนิธิ
49. โรงเรียนพีระยานาวินคลองหินวิทยา
50. โรงเรียนบ้านดอนวิทยามูลนิธิ
51. โรงเรียนอะห์มาดีวิทยามูลนิธิ
52. โรงเรียนอัสตัมปิยะฮ์อิสลามียะฮ์
53. โรงเรียนศาสนศึกษา
54. โรงเรียนบำรุงมุสลิมีน

55. โรงเรียนลาดอวิทยา
56. โรงเรียนสามารถดีวิทยา
57. โรงเรียนศาสนอิสลาม
58. โรงเรียนตรุณศาสนวิทยา
59. โรงเรียนราษฎร์ประชานุเคราะห์
60. โรงเรียนอรุณศาสนวิทยา
61. โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา
62. โรงเรียนกักดีวิทยา
63. โรงเรียนศาลาพี
64. โรงเรียนอิสลามนิติวิทย์
65. โรงเรียนอิสลามประชาสงเคราะห์

จังหวัดยะลา

1. โรงเรียนอาสาสุคติวิทยา
2. โรงเรียนอิสลาสุคติวิทยา
3. โรงเรียนตาร์เบียตุลวาตันมูลนิธิ
4. โรงเรียนดารุลอูโลมนิบงบารู
5. โรงเรียนอุดมศาสนวิทยา
6. โรงเรียนประทีปวิทยา
7. โรงเรียนพัฒนาวิทยา
8. โรงเรียนอิสลาฮียะห์
9. โรงเรียนอิสลามประสานวิทย์
10. โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ
11. โรงเรียนมุสลิมศึกษา
12. โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ
13. โรงเรียนพัฒนาอิสลามวิทยา
14. โรงเรียนดารุลฮูดาวิทยา
15. โรงเรียนบำรุงศาสนวิทยา
16. โรงเรียนพัฒนศาสนวิทยาโกตาบารู
17. โรงเรียนพัฒนาวิทยากร

18. โรงเรียนมะฮัลดะวะหืออิสลามียะห์
19. โรงเรียนศรีฟ้ารีดาบารูวิทยา
20. โรงเรียนแสงจริยธรรมวิทยา
21. โรงเรียนแสงธรรมวิทยา
22. โรงเรียนมะอาห์ดีอิสลามียะห์
23. โรงเรียนดาราวิทย์
24. โรงเรียนดาร์ลุไอตัมวัลมาซากีน
25. โรงเรียนธรรมอิสลามศึกษา
26. โรงเรียนประทีปธรรมวิทยา
27. โรงเรียนมุสลิมบำรุง
28. โรงเรียนสตรีศาสนูปถัมภ์
29. โรงเรียนสมบูรณศาสน์
30. โรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา
31. โรงเรียนศาสนอิสลามวิทยา
32. โรงเรียนคัมภีร์วิทยา
33. โรงเรียนเจริญศาสนวิทยา
34. โรงเรียนดำรงวิทยา
35. โรงเรียนอาลาวิยะห์วิทยา
36. โรงเรียนผดุงศีลวิทยา
37. โรงเรียนอัลฟัลลาฮ์อัลอิสลามี
38. โรงเรียนอิสลามบาเจาะวิทยา
39. โรงเรียนสุทธิศาสนวิทยา
40. โรงเรียนคอบริยะห์วิทยามูลนิธิ
41. โรงเรียนมาอาฮ์ดีดาร์ลุสลาม

จังหวัดนราธิวาส

1. โรงเรียนอัสตด็รกียะห์อิสลามียะห์
2. โรงเรียนสุกัญศาสนวิทยา
3. โรงเรียนอิสลามบูรณะโต๊ะนอ
4. โรงเรียนนราวิทยอิสลาม
5. โรงเรียนอัสซูลามียะตุดีนียะห์
6. โรงเรียนนรินทร์วิทยา
7. โรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา
8. โรงเรียนโต๊ะดามียะห์
9. โรงเรียนสถานียาติลอิสลามียะห์
10. โรงเรียนดินนียะห์ อิสลามียะห์
11. โรงเรียนอัครศาสนวิทยา
12. โรงเรียนสมานมิตรวิทยา
13. โรงเรียนฮาซานียะห์
14. โรงเรียนดาร์ลุกรอานิลการ์ม
15. โรงเรียนอดุลวิทยา
16. โรงเรียนอนุรักษอิสลาม
17. โรงเรียนมาฮัดมุฮัมมาดียะห์
18. โรงเรียนเจริญวิทยานุสรณ์
19. โรงเรียนศิริธรรมวิทยา
20. โรงเรียนอัสดีนียาตุลอิสลามียะห์
21. โรงเรียนเจริญศาสตร์
22. โรงเรียนธรรมสัจจวิทยา
23. โรงเรียนอัลมัสโฮร์
24. โรงเรียนตายุลอิสลาม
25. โรงเรียนดาราศาสตร์วิทยา
26. โรงเรียนนนะห์ฎอตุลสุบาน
27. โรงเรียนอิบตีดาวิทยา
28. โรงเรียนดาร์ลุคูลม

29. โรงเรียนต้นต้นหยง
30. โรงเรียนแสงธรรมวิทยา
31. โรงเรียนนะห์ฏอฏุลอิสลาฮียะห์
32. โรงเรียนดาร์ลอรห์มาฮ์
33. โรงเรียนอิสลามนุศาสน์
34. โรงเรียนนุฎุดดิน(มุลินี)
35. โรงเรียนอัลสอาอะดะห์
36. โรงเรียนจรรยาอิสลาม
37. โรงเรียนอิสลามวิทยาทาน
38. โรงเรียนนุกิตอิสลามียะห์
39. โรงเรียนสัมพันธ์วิทยา
40. โรงเรียนอัลอิสลามียะห์
41. โรงเรียนรอมานีเย
42. โรงเรียนจริยธรรม
43. โรงเรียนดาร์ลุสลาม
44. โรงเรียนประทีปวิทยา
45. โรงเรียนดาราวิทยา
46. โรงเรียนดาร์ลุฮิกมะห์
47. โรงเรียนดาร์ลุอามานวิทยา
48. โรงเรียนดาร์ลุอิสละห์
49. โรงเรียนอัตเตาฟีกียะห์อิสลามียะห์

รูปการสังเกตการจัดการเรียนรู้

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสิริอร จุลทรัพย์ เกิดวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2529 มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553